

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
ที่มีต่อทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนองไผ่
เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
วิจิตร ชีวจิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2550

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
ที่มีต่อทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย
เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
วิจิตร ชีวชิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
ที่มีต่อทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลחנו้น
เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
วิจิตร ชีวจิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2550

วิจิตร ชีวชิต. (2549). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสงคำเครือ

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 ที่มีทักษะการฟังน้อยจำนวน 20 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองคือ กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนมีทักษะการฟัง เพิ่มขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01
2. นักเรียนมีทักษะการฟัง เพิ่มขึ้นหลังจากไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01
3. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม มีทักษะการฟังมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

THE EFFECT OF WHOLE LANGUAGE APPROACH IN COMBINATION WITH
SOCIAL REINFORCEMENT ON LISTENING SKILL OF KINDERGARTEN III
STUDENTS OF NUE –NOY KINDERGARTEN SCHOOL IN
PRAKHA NONG DISTRICT, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
WICHIT CHEEWACHIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
March 2007

Wichit Cheewachit. (2006). The Effect of Whole Language Approach in Combination with Social Reinforcement on Listening Skill of Kindergarten III Students of Nue – Noy Kindergarten School in Prakanong district, Bangkok Master Project, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assist.Prof. Promptida Sankamkrue

This purposes of this experimental research were to study the effect of whole language approach in combination with social reinforcement on listening skill of kindergarten III students of Nue – noy kindergarten school in Prakanong district, Bangkok in the academy year 2006. The subject were 20 low listening skill students. Then they were randomly divided into experimental group and control group; each group consisted of 10 students. The experimental group was exposed to whole language approach in combination with social reinforcement program. The instrument was exposed to the listening skill test. The data was analyzed by t-test.

The results were as follow:

1. The listening skill of students who exposed to the whole language approach in combination with social reinforcement program was significantly increased than before the experimental at .01 levels.
2. The listening skill of students who not exposed to the whole language approach in combination with social reinforcement program was significantly increased at .01 level.
3. The listening skill of students who exposed to the whole language approach in combination with social reinforcement program was significantly increased than the other students who were not exposed to whole language approach in combination with social reinforcement program at .01 level.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แส่นคำเครือ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง และอาจารย์นันทวิทย์ เผ่ามหานาคะ กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี และเป็นผู้ประสิทธิประสาทวิชา ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำหน้าที่ครู ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง อาจารย์อนินทิตา ไปชะกฤษณะ และอาจารย์นันทวิทย์ เผ่ามหานาคะ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ และได้ให้คำปรึกษาแนะนำ แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสมนึก ชีวชิต คุณแม่อรนุช ชีวชิต ทุกคนในครอบครัว และเพื่อนร่วมงานทุกคนที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นที่กำลังใจในการทำสารนิพนธ์เป็นอย่างดี เสมอมา และขอบใจนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนองน้อย ปีการศึกษา 2549 ทุกคน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่บิดา มารดา คุณปู่ ที่ได้อบรมเลี้ยงดู อีกทั้งคุณครู-อาจารย์ทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วิจิตร ชีวชิต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ.....	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงทางสังคม	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงทางสังคม.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง.....	27
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	29
วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	29
สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
บทย่อ.....	37
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	37
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	38
วิธีดำเนินการทดลอง.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	39
อภิปรายผล.....	39
ข้อเสนอแนะ.....	42
บรรณานุกรม.....	43
ภาคผนวก.....	50
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	100

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design	31
2	แสดงการเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม.....	34
3	แสดงการเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนก่อนและหลังที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม	35
4	แสดงการเปรียบเทียบผลต่างทักษะการฟังของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมกับนักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม	36
5	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการทักษะการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม.....	91
6	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการฟัง ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังได้รับกิจกรรมภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม.....	92
7	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการฟัง ของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมกับนักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม.....	93
8	แสดงผลต่างทักษะการฟังของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม.....	94
9	แสดงผลต่างทักษะการฟังของเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม	95
10	แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนทักษะการฟังของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมกับนักศึกษาที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม	96
11	แสดงการผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทักษะการฟัง.....	97

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 โรงเรียนอนุบาลחנו้น เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 ที่มีปัญหาด้านทักษะการฟัง จำนวน 20 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

1. โปรแกรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ที่มีต่อทักษะการฟัง
2. แบบทดสอบทักษะการฟัง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. โปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ที่มีต่อทักษะการฟัง มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ และการเสริมแรงทางสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาในการสร้างโปรแกรม กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

1.2 สร้างโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1.3 เขียนโปรแกรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ที่มีต่อทักษะการฟัง นำขั้นตอนและโปรแกรมเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง อาจารย์นันทวิทย์ ผ่องมนาคะ และอาจารย์อนินทิตา ไปชะเกษณะ (ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลחנו้น)

1.4 ปรับปรุงขั้นตอน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 นำขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง แล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้ง

1.6 นำโปรแกรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ดำเนินการเป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที รวม 12 ครั้ง ของวัน จันทร์ อังคาร พุธ และพฤหัสบดี เวลา 10:00-10:30 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบทักษะการฟัง

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี ตำราที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง

2.2 ศึกษาผลงานวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทักษะการฟัง

2.3 นำแบบทดสอบทักษะการฟังที่สร้างขึ้น ให้ความความเที่ยงตรงโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ชูติเดมตรวจ

2.4 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิในข้อ 2.3 มาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบทดสอบทักษะการฟังไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้น

อนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แล้วนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 27% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test และ คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 1.77 – 6.40

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลอง Randomized Control Group Pretest – Posttest Design

การกำหนดการเข้า กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
RE	T_{1E}	X	T_{2E}
RC	T_{1C}	~	T_{2C}

ความหมายของสัญลักษณ์

R	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
T_{1E} , T_{2E}	แทน	การสอบก่อนและสอบหลังในกลุ่มทดลองตามลำดับ
T_{1C} , T_{2C}	แทน	การสอบก่อนและสอบหลังในกลุ่มควบคุมตามลำดับ
X	แทน	การได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง
~	แทน	การไม่ได้รับกิจกรรมกลุ่มกิจกรรมการเรียนรู้ภาษา แบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มี ต่อทักษะการฟัง

วิธีดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองมีลำดับขั้น ดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบทักษะการฟัง นำแบบทดสอบทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (PreTest)
2. ระยะทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองตามโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที เวลา 10.00 – 10.30 น.
3. ระยะหลังการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบทักษะการฟัง (Posttest) กับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบทักษะการฟังชุดเดิมที่ใช้ก่อนการทดลอง นำแบบทดสอบทั้งหมดมาตรวจให้คะแนน แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดสอบ (Posttest)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียน ก่อนและหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง
2. เปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนก่อนและหลังไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง
3. เปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟังกับนักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)
 - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 เปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียน ก่อนและหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample)
 - 2.2 เปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียน ก่อนและหลังไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟัง โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample)
 - 2.3 เปรียบเทียบผลต่างทักษะการฟังของนักเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample)

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการฟังและการพูดอันเป็นพื้นฐานของการอ่านและการเขียนในการติดต่อทำความเข้าใจกับผู้อื่น ดังที่ วรรณภา หารชุมพล (2530 : 45) กล่าวว่า การเรียนรู้ช่วงปฐมวัยเป็นวัยที่เจริญเติบโตทุกด้าน เรียกได้ว่าเป็นช่วงวัยทองของภาษา ระยะนี้การเจริญเติบโตทางด้านภาษามีมาก ความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ ภาษา ความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ ความสามารถในการสื่อสาร เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด การเรียนรู้เหล่านี้จะเกิดและพัฒนาไปตามธรรมชาติ เด็กตั้งแต่แรกเกิดจะเรียนรู้จากผู้ใหญ่รอบข้าง และพัฒนาการเรียนรู้ไปตามลำดับ ฉะนั้นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกการฟังและการพูดอย่างเหมาะสม จะเป็นพื้นฐานของความสามารถทางด้านการอ่านและการเขียนต่อไป

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีความมั่งคั่งเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง การเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นคำพูด ฝึกฟังในสถานการณ์จริง เพื่อเป็นการตอบสนองและส่งเสริมความสามารถทางด้านการฟัง ดังเช่น ผลงานวิจัยของโฮลดาเวย์ (Raines and Canady. 1990 : 224 ; citing Holdaway. n.d.) ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบภาษาของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มาจากสภาพแวดล้อมที่มีประสบการณ์ พ่อแม่ที่อ่านหนังสือให้ฟัง เด็กพวกนี้จะสามารถอ่านออกได้ก่อนเข้าเรียนชั้นประถมปีที่ 1 โดยเด็กจะอ่านได้ด้วยตนเองไม่ใช่ว่าสอนจากพ่อแม่ จะเห็นได้ว่าการฟังเป็นสิ่งสำคัญ จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะอื่นของภาษาต่อไป นอกจากนั้น รูบิน (Rubin. 1975 : 95) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ว่า “การฟังมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของคนเรามาก เช่น การฟังวิทยุ โทรทัศน์ เพราะเราจำเป็นต้องฟังจึงจะเข้าใจเรื่องราวต่างๆ นอกจากนั้นเด็กๆ ยังเริ่มเรียนรู้ภาษา โดยผ่านการฟังเป็นอันดับแรก อาจกล่าวได้ว่าการฟังเป็นพื้นฐานการพัฒนา ศิลปภาษา ถ้าเด็กไม่มีทักษะในการฟัง เขาจะประสบความสำเร็จในทักษะภาษาด้านอื่นๆ ได้ยาก” และ ทูโกล (Tutolo. 1977: 265) ได้ย้ำให้เห็นความสำคัญของการฟังว่า “การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกัน ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เป็นทักษะที่สามารถสอนกันได้ด้วยวิธีการที่เป็นลำดับเป็นขั้นตอน และสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ โดยอาศัยเวลา ความอดทน การฝึกฝน และการสังเกต” ดังนั้นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็ก จึงควรเห็นความสำคัญกับการจัดแนวประสบการณ์ทางด้านภาษาของเด็ก เพื่อส่งเสริมความสามารถให้ครบ

ทุกด้าน ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและเขียนให้เด็กได้รับตามศักยภาพที่เด็กมีอยู่ของแต่ละบุคคล

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าทักษะการฟังเป็นอีกหนึ่งทักษะที่มีความสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะภาษาในด้านอื่นๆ ดังที่ ราศี ทองสวัสดิ์ (2535 : 69 – 77) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของเด็กว่า ภาษาของเด็กซึ่งประกอบด้วยทักษะทั้ง 4 คือ ทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามลำดับ ทักษะทางภาษามีความเกี่ยวข้องกับเด็ก เด็กฟังเป็นตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา การฟังจึงมีความสำคัญต่อเด็ก เด็กที่อยู่ท่ามกลางความอบอุ่นมีคนพูดคุยด้วยเสมอๆ การฟังจะถูกพัฒนา และผลจากการฟังนอกจากจะได้รับความรู้แล้ว บางครั้งยังช่วยให้เกิดสติปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไปในทางที่แปลกใหม่หรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และการฟังยังมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการพูดอย่างมาก เนื่องจากการฟังเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เป็นเวลา 2 ปี ได้สังเกตว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านทักษะการฟัง เช่น นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ในการออกคำสั่งเพียงครั้งเดียว เป็นต้น และเนื่องจากเด็กในระดับอนุบาลยังไม่สามารถเข้าใจคำถาม อีกทั้งไม่รู้ปัญหาของตนเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้น โดยผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์ครูประจำชั้นแต่ละห้อง โดยถามว่า “ในขณะนี้นักเรียนมีปัญหาหรือไม่ ถ้ามีคือปัญหาใด” ผู้วิจัยได้รับคำตอบจากครูประจำชั้นแต่ละห้อง ผลการสำรวจพบดังนี้

นักเรียนชั้นเตรียมอนุบาล ทั้งหมด 24 คน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ที่มีปัญหาด้านการฟัง ได้แก่ การไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ และไม่สามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงได้

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ทั้งหมด 39 คน มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 56.41 ที่มีปัญหาด้านทักษะการอ่าน ได้แก่ เด็กไม่สามารถอ่านบัตรคำง่าย ๆ ได้ และไม่สามารถเลือกอ่านหนังสือที่ชอบในมุมนิทานได้

นักเรียนชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 2 ทั้งหมด 38 คน มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 52.63 ที่มีปัญหาด้านการฟัง ได้แก่ ไม่สามารถจับใจความนิทานที่ฟังได้ ไม่สามารถฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งที่เป็นลำดับขั้นตอนได้

นักเรียนชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 3 ทั้งหมด 32 คน มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 ที่มีปัญหาด้านการฟัง ได้แก่ การไม่สามารถฟังนิทานและเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้ และไม่สามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงได้

จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการสังเกตกิจกรรมระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นเตรียมอนุบาล ถึงระดับอนุบาลชั้นปีที่ 3 อีกครั้งก็ได้พบปัญหาที่สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น

จากการสำรวจในปัญหาเบื้องต้นสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นเตรียมอนุบาล จนถึง นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ส่วนใหญ่มีปัญหาทักษะการฟัง ที่พบมากที่สุดในนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ดังที่ วราภรณ์ รักวิชัย (2528 : 44) กล่าวว่า ทักษะการฟังสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น หมายถึง การฝึกฟังเสียงธรรมชาติ จังหวะดนตรี เพื่อเตรียมให้พร้อมในการฟังเรื่องราวต่างๆ และสามารถถ่ายทอดไปเป็นประโยคที่เหมาะสม มีมารยาทในการฟัง และมีสมาธิในการฟัง ซึ่งปัญหาทักษะการฟัง ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถเกิดการเรียนรู้ทักษะภาษาในด้านอื่น ๆ ต่อไปได้

การพัฒนาทักษะในการฟังนั้นอาจทำได้หลายวิธี เช่น การเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติและการใช้กิจกรรมดนตรี เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ดังที่พัชรี ผลโยธิน (2537 : 196) กล่าวถึงการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติว่าเป็นการเรียนรู้ที่พยายามจะใช้ภาษาเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ การสื่อสาร และการคิด โดยไม่พยายามแยกภาษาออกเป็นส่วนย่อยๆแต่เป็นการมองภาษาโดยรวม สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์จริงมาช่วยทำให้ภาษานั้นง่ายต่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ถ้าเป็นสิ่งที่มีความหมายมีประโยชน์หรือเด็กสนใจและต้องการ จะเป็นสิ่งที่ยง่ายสำหรับการเรียนภาษา แนวคิดนี้เชื่อว่า การจัดสภาพการณ์จริง เป็นแก่นสำคัญในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก และเป็นปรัชญาในการสอนของครู โดยที่ครูจะต้องเข้าใจเหตุและผลของการเรียนรู้ไปพร้อมๆกับการพัฒนาการสอนแต่ละครั้ง การปรับเปลี่ยนให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ภาษาอย่างค่อยเป็นค่อยไปและไม่สร้างทัศนคติที่ต่อต้านการเรียนให้กับเด็กด้วยการบังคับให้เด็กท่องและเขียน แต่จะให้เด็กทำกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับภาษา ไม่ว่าจะเป็นทักษะทางด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน จะทำให้เด็กมีความสนใจเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ภาษาได้ดีขึ้น เพราะสิ่งที่เรียนมีความหมาย และไม่เกิดความรู้สึกว่าการเรียนภาษาเป็นเรื่องยากลำบาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2543 : 85) การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติส่งผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี ดังเช่นงานวิจัยของ มยุรี กันทะลือ (2543 : 74) ได้ทำการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติต่อพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยที่พูดภาษาถิ่น ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนแบบภาษาธรรมชาติ เด็กมีพัฒนาการการสนใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น มีความรู้เกี่ยวกับหนังสือ และสามารถจับใจความจากสิ่งที่อ่านตามลำดับ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังนำการเสริมแรงทางสังคมมาควบคู่กับกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังด้วยทั้งนี้เพราะ การใช้เทคนิคสองเทคนิคควบคู่กันได้ผลดีกว่าใช้เทคนิคเดียว ดังที่ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 151) กล่าวว่า การใช้เทคนิคหลายเทคนิคผนวกกันในการปรับพฤติกรรมทำให้บรรลุพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้เร็วขึ้น ดังเช่น ผลการวิจัยของ เพ็ญภาภรณ์ ทองบุญตา ที่ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลของการให้ตัวแบบควบคู่กับการชี้แนะ และการให้ตัวแบบควบคู่กับการให้ข้อมูลย้อนกลับ ที่มีต่อการอธิบายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโคกกะเทียม จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้ตัวแบบควบคู่กับการชี้แนะ และการให้ตัวแบบควบคู่กับการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีการอธิบายดีขึ้น ไม่แตกต่างกัน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ก่อนและหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ก่อนและหลังไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เป็นแนวทางของผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหารครูประจำชั้น และครูผู้สอนที่มีความชำนาญในการนำการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมไปพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่มีปัญหาทักษะการฟังต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 ที่มีปัญหาทักษะการฟัง จำนวน 20 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แล้วผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ การพัฒนาทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการฟัง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ทักษะการฟัง** หมายถึง การที่นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย สามารถจำแนกความแตกต่างของเสียง และเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้
2. **กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม** หมายถึง การจัดกิจกรรมทางภาษาที่มุ่งให้ได้รู้ความหมายในสิ่งที่เรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ภาษาที่จัดรวมทักษะความสามารถทางภาษา คือ ฟัง พูด อ่าน เขียนไปด้วยกันอย่างมีระบบโดยมีความคิดเป็นแกนสำคัญหรืออาจเป็นทักษะใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะ บรรยากาศในห้องมีการร่วมมือกันระหว่างครูกับเด็ก สร้างสิ่งแวดล้อมในการรับรู้เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนที่มีทักษะความสามารถที่แตกต่างกัน ในด้านสื่อวัสดุและตัวครู เช่น การใช้ภาษาและกิริยาท่าทางต่างๆ และคอยให้กำลังใจด้วยการแสดงออกโดยการชมเชย หรือปรบมือเมื่อเด็กให้ความร่วมมือ และตอบคำถามได้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมในครั้งนี้ มี 3 องค์ประกอบคือ
 - 2.1 จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมหนังสือ มุมฟังเทป มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด
 - 2.2 เด็กได้เรียนรู้ภาษาผ่านตัวอย่างหรือแบบอย่างที่ถูกต้อง เช่น ฟังการฟังเทปที่อัดเสียงต่างๆ (เสียงน้ำไหล เสียงประตูปิด เสียงสุนัขเห่า เป็นต้น) และฟังนิทานจากครู
 - 2.3 เด็กจะต้องมีพัฒนาการทุกด้าน คือเปิดโอกาสให้เด็กถ่ายทอดสิ่งที่ได้เรียนรู้

ผ่านการกระทำ กิจกรรมตามมุมต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ โดยเด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะทำกิจกรรมใดก็ได้ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ จนทำงานสำเร็จ

ในกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมในครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุม ภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมหนังสือ มุมฟังเทป มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

ผู้วิจัยจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจ เช่น ร้องเพลง เล่นเกม ท่องบท ร้อยกรอง ก่อนนำเข้าสู่กิจกรรมที่จัดขึ้น จากนั้นที่ผู้วิจัยจะจัดให้กลุ่มทดลอง ได้มีประสบการณ์เพื่อ พัฒนาทักษะด้านภาษาโดยเฉพาะด้านการฟัง โดยใช้กิจกรรมการฟังนิทานจากครู และกิจกรรม การฟังเทปที่อัดเสียงต่างๆ ต่อมาจึงร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้ฟังผ่านการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างครู และเพื่อนนักเรียนด้วยกัน สุดท้ายคือให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้ผ่านการ ทำกิจกรรมที่ผู้วิจัยจัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจจนทำงานสำเร็จ

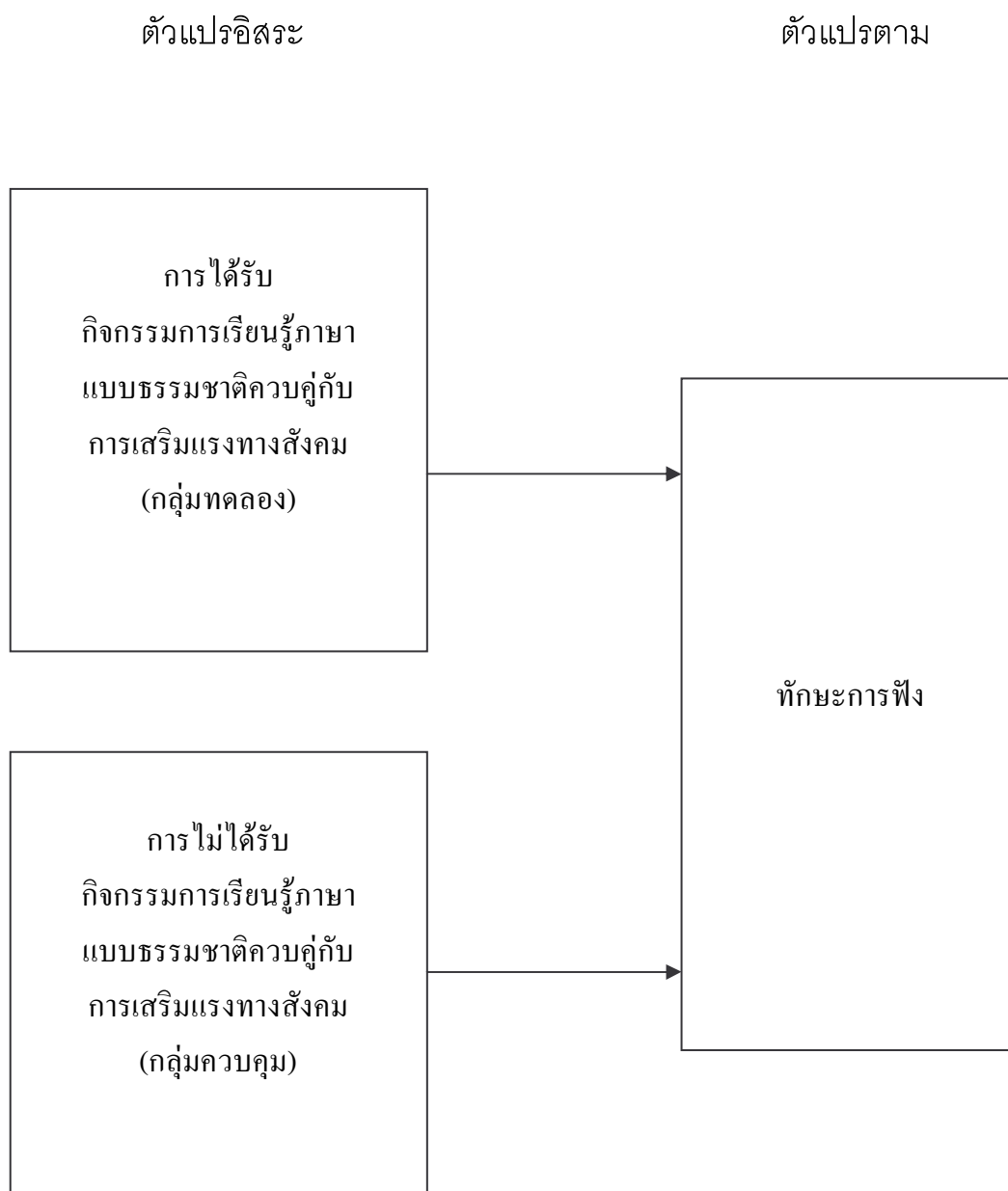
ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและ ถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆ จะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

3. **กลุ่มทดลอง** หมายถึง นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการ เสริมแรงทางสังคม จำนวน 10 คน

4. **กลุ่มควบคุม** หมายถึง นักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับ การเสริมแรงทางสังคม จำนวน 10 คน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมน่าจะสามารถพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีทักษะการฟังมากขึ้นหลังจากได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
2. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีทักษะการฟังมากขึ้นหลังจากไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
3. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม มีทักษะการฟังมากขึ้นกว่านักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงทางสังคม
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงทางสังคม
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงทางสังคม
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ

1.1.1 ความหมายการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ

กูดแมน (บังอร พานทอง. 2534 : 70 – 72 ; อ้างอิงจาก Goodman. 1986. (*What's Whole in Whole Language*) กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติว่าเป็นการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย โดยผู้เรียนจะอาศัยประสบการณ์ของตนเองประกอบการเรียน ไม่แบ่งแยกภาษาเป็นส่วนย่อย เป็นการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความกล้าและมั่นใจในตนเองในการที่จะใช้ภาษา ไม่เกรงว่าจะผิด ทั้งนี้เพราะผู้สอนไม่เน้นการลงโทษเมื่อเด็กใช้ภาษาผิด แต่พยายามชี้ให้เห็นข้อบกพร่องโดยทางอ้อม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแก้ไขตนเอง การเรียนยี่ด้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2537 : 67) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาแบบบูรณาการ (Whole Language Approach) เป็นแนวการเรียนรู้ทักษะทางภาษาสัมพันธ์ที่จัดรวมทักษะทางภาษาคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ไปด้วยกันอย่างมีระบบ เนื่องจากการเรียนรู้ทักษะทั้งสี่ไปพร้อมๆ กันจะช่วยเสริมพัฒนาทักษะซึ่งกันและกัน

พัชรี ผลโยธิน (2537ค : 196) กล่าวถึงการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติว่าเป็นการเรียนรู้ที่พยายามจะใช้ภาษาเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ การสื่อสาร และการคิด โดยไม่พยายามแยกภาษาออกเป็นส่วนย่อยๆ แต่เป็นการพยายามมองภาษาโดยรวม สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์จริงมาช่วยให้ภาษานั้นง่ายต่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน ถ้าเป็นสิ่งที่มีความหมายมีประโยชน์หรือเด็กสนใจและต้องการ จะเป็นสิ่งที่ง่ายสำหรับการเรียนภาษา

อีลัน บลูม (เยาวพา เดชะคุปต์. ม.ป.ป. : 1 ; อ้างอิงจาก Iran Blum. 1995.) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาแบบองค์รวม หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เน้นการเรียนรู้จากสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตประจำวันของเด็ก โดยนำสิ่งที่เขาประสบพบเห็นในชีวิตประจำวันซึ่งรวมหมายถึงวัฒนธรรม การดำรงชีวิตของเด็กแต่ละคนมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอนเป็นการเรียนอย่างมีชีวิตชีวา จากสิ่งที่เป็นธรรมชาติ จากสภาพแวดล้อมที่เป็นชีวิตจริง และจากสิ่งที่เป็นอยู่จริงในชีวิตประจำวัน โดยเด็กเป็นผู้คิดค้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตัวเองกับเพื่อนๆ ไม่มุ่งเน้นการสอน เขียน อ่าน ไวยากรณ์ หรือการใช้หนังสือ แบบเรียน เพราะเป็นเรื่องที่ยากต่อความเข้าใจของเด็กและไม่ใช่ว่าสิ่งที่เขาพบเห็นในชีวิตจริง

เจนเน็ต เฮิร์ชแมน (เยาวพา เดชะคุปต์. ม.ป.ป. : 1 ; อ้างอิงจาก Jennett Hirshman. 1995.) กล่าวว่า ภาษาแบบองค์รวม คือ การนำเอาองค์ประกอบของภาษาทุกๆ ด้าน มาใช้ในการ

สื่อความหมาย ซึ่งจะหมายรวมไปถึงทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน การแต่งเรื่องและการมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตประจำวันของเด็กโดยนำสิ่งที่เขาประสบ พบเห็นในชีวิตประจำวันซึ่งหมายรวมถึงภูมิหลังและวัฒนธรรม การดำรงชีวิตของเด็กแต่ละคนมาใช้เป็นประโยชน์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และควรให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษาทุกๆ ด้านไปพร้อมๆ กันโดยยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง

1.1.2 ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ

หรรษา นิลวิเชียร (2535 : 234) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กเกิดลักษณะทางการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อย่างสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ไม่แยกจากกัน ถึงแม้ว่าบางครั้งจะเน้นที่ทักษะหนึ่งกับทักษะใดเป็นพิเศษก็ตาม

ฉันทนา ภาคบงกช (2537 : 2) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติไว้ ดังนี้

1. ทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนานในการเรียนภาษาและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้
2. ช่วยให้ได้เด็กได้รับการพัฒนาภาษา ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ครอบคลุมทุกด้านและเต็มศักยภาพ
3. ทำให้ครูและผู้ปกครองเกิดความเข้าใจ ในการพัฒนาทางภาษาทั้งด้านการอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้น
4. สนองความต้องการของผู้ปกครองส่วนมาก ซึ่งต้องการให้เด็กได้รับการพัฒนาภาษาในช่วงปฐมวัย

อารี สันหนวี (2535 : 213) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติทำให้เด็กได้แสดงออกโดยไม่กลัวผิด มีแบบอย่างที่ดีในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน จากผู้ใหญ่ การเรียนรู้ภาษาของเด็กจะง่ายและสนุก ได้มีประสบการณ์ตรง มีโอกาสได้อภิปรายพูดคุยในบรรยากาศที่อบอุ่น ยอมรับเด็ก เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้ดีถ้าเข้าใจทั้งหมด ช่วยให้เด็กเรียนอย่างมีความสุขและใฝ่เรียนด้วยตัวเอง

จะเห็นว่าการสอนภาษาแบบธรรมชาติทำให้เด็กเรียนทักษะทางภาษาทุกด้านอย่างสัมพันธ์ต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษา ทำให้การเรียนภาษาง่ายและสนุก ได้มี

ประสบการณ์ตรงในการรับรู้ มีแบบอย่างในการเรียนรู้ภาษา ดังนั้นการสอนภาษาแบบธรรมชาติ จึงมีความสำคัญต่อการสร้างความสนใจในการฟังพูดอ่านเขียน พร้อมทั้งสามารถพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน

1.1.3 ทฤษฎี แนวคิด หลักการ และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ

แนวการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language Approach) มีทฤษฎีพื้นฐานมาจากทฤษฎีที่ว่าด้วยธรรมชาติของภาษา (บุษบง ดันติวงศ์. 2536 : 143 – 150)

1. ทฤษฎีว่าด้วยระบบของภาษา ประกอบด้วย 3 ระบบ คือ ระบบความหมาย ระบบไวยากรณ์ และระบบเสียง ทฤษฎีนี้เชื่อว่าความหมายเป็นหัวใจของภาษา ส่วนไวยากรณ์และเสียงเป็นเพียงส่วนประกอบสถานการณ์กำหนดคำ ซึ่งกำหนดความหมายในการสื่อสาร เด็กจะไม่พยายามอ่าน และเขียนด้วยการสะกดคำไปทีละตัว แต่จะคิดคำที่สื่อความหมายได้เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์นั้น ด้วยเหตุนี้เด็กจึงไม่จำเป็นต้องรู้จักเสียงของตัวอักษรก่อนที่จะสามารถสื่อความหมายโดยการอ่านเขียน

2. ทฤษฎีว่าด้วยภาษา ความคิด และสัญลักษณ์สื่อสาร ทฤษฎีนี้เชื่อว่าภาษาเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่สามารถสื่อสารความหมายทุกเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อความหมายจึงจำเป็นต้องใช้สัญลักษณ์ เพื่อสื่อความหมายและถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ หลายรูปแบบ ด้วยเหตุนี้การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนด้านภาษาตามแนวความเชื่อของทฤษฎีนี้จึงรวมกับศิลปะ ดนตรี และละคร เป็นส่วนสำคัญของการเรียนการสอน ถ้าเด็กไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวจากภาษาได้ครบถ้วน เขาก็จะสามารถคาดคะเนเรื่องราวจากท่าทาง ภาพประกอบหรือดนตรี ที่เข้ากับเหตุการณ์สำคัญของเรื่องได้

3. ทฤษฎีนี้เชื่อว่าทุกคนต้องสะสมประสบการณ์ทางภาษาไว้เป็นข้อมูลสำหรับใช้ต่อไป ความก้าวหน้าในการใช้ภาษาไม่ว่าในด้านใดต้องอาศัยองค์ประกอบทางภาษาหลายด้าน เช่น ความก้าวหน้าในการอ่านเกิดจากการได้ฟังคำสั่ง และฟังนิทาน การได้พูดคุยกับเพื่อน และการได้พยายามเขียนถ่ายทอดประสบการณ์เนื่องจากการอ่านเขียนจะช่วยให้เด็กเห็นการคาดคะเนลักษณะต่างๆ ตามความคิดของผู้อื่นซึ่งจะ让他เข้าใจความหมายของเรื่องมากขึ้น การคาดคะเนซึ่งเป็นประสบการณ์จากการอ่านจะช่วยให้การสื่อความหมายเมื่อเด็กเขียน การสื่อความหมายซึ่งเป็นประสบการณ์จากการเขียนช่วยในการคาดคะเนเมื่อเด็กอ่าน การอ่านและเขียนเป็นระบบที่ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน

นอกจากทฤษฎีพื้นฐานทั้ง 3 ทฤษฎีดังกล่าว ยังมีแนวคิดของนักจิตวิทยา และนักการศึกษาที่อธิบายถึงธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาของเด็ก ไว้ดังต่อไปนี้

เพียเจท์ (อารี สันหนวี. 2535 : 62 ; อ้างอิงจาก Piaget. 1995) กล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้จากกิจกรรมการเคลื่อนไหวของตนเอง และการได้สัมผัสกับสิ่งของภายนอก และเด็กคิดสร้างความรู้ขึ้นภายในตนหรืออีกนัยหนึ่งเด็กจะต้องเป็นผู้กระทำ (Active) ในการเรียนรู้ ในการคิด การเรียนมิใช่เป็นสิ่งที่เป็นการรับเข้าเฉยๆ (Passive)

ดิวอี้ (อารี สันหนวี. 2535 : 62 ; อ้างอิงจาก Dewey. 1943) ได้กล่าวว่า เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการกระทำ และหลักสูตรควรจะเป็นการทำให้เห็นความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ไวโกตสกี (อารี สันหนวี. 2535 : 62 ; อ้างอิงจาก Vygotsky. 1986) กล่าวว่า อิทธิพลของสังคมและบุคคลอื่นมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก กล่าวคือ เด็กจะเรียนรู้ทีละน้อยโดยการได้รับความแนะนำจากผู้อื่น จนเด็กสามารถคิดและเกิดเป็นความรู้ภายในตนได้ ฉะนั้นแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติจึงเน้นให้มีการปฏิสัมพันธ์ การสนทนาโต้ตอบ และการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน

กู๊ดแมน (บังอร พานทอง. 2541ก : 8 – 12 ; อ้างอิงจาก Goodman. 1987. *Language and thinking in school : A Whole language curriculum.*) ได้คำนึง และอ้างอิงแนวทฤษฎีที่สนับสนุนแนวการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ หรือแบบเน้นพื้นฐานประสบการณ์ (Whole Language) ไว้ด้วยกัน 4 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ (A learning Theory)

การเรียนรู้ภาษาจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นกับองค์ประกอบหลายประการ คือ

1.1 การเรียนรู้ภาษาจะง่ายและสามารถเข้าใจได้ต้องเป็นการเรียนรู้จากบทความที่มีความหมาย ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

1.2 ภาษาที่มนุษย์เราใช้เกิดขึ้นจากองค์ประกอบหรือความต้องการส่วนบุคคลและตามภาวะสังคม เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารให้เข้าใจกัน

1.3 การเรียนรู้ภาษาจะเกิดขึ้นในขณะที่ผู้เรียนรับรู้และเข้าใจภาษานั้นๆ ในขณะที่อยู่ในสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้สามารถเข้าใจและเรียนรู้ร่วมกันทุกทักษะอย่างบูรณาการจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและใช้ภาษาได้ตามธรรมชาติ

1.4 การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาของแต่ละคนจะพัฒนาไปตามลำดับความสามารถของผู้เรียนนั้นๆ

1.5 การเรียนรู้ภาษาเป็นการเรียนรู้เพื่อให้ได้ความหมาย ภาษาจะเกิดขึ้นตามความคิดของผู้ที่กำลังใช้ภาษานั้นๆ และความคิดต่างๆ ก็อาจพัฒนาต่อไปได้จากการใช้ภาษาในรูปแบบต่างๆ

1.6 พัฒนาการทางภาษาของผู้เรียนรู้แต่ละคน ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ประสบการณ์เดิม สภาพความเป็นจริงในสังคม ล้วนเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนรู้ภาษาพัฒนาการใช้ภาษาได้อย่างดี

2. ทฤษฎีทางภาษา (A language Theory)

การเรียนการสอนแบบธรรมชาติ (Whole Language) มีพื้นฐานความเชื่อมาจากทฤษฎีทางภาษาหลายทฤษฎีด้วยกัน กูดแมน (Goodman) กล่าวว่า นักภาษาศาสตร์บางคนเชื่อว่าการใช้ภาษาบางครั้งขึ้นอยู่กับผู้ใช้ และระดับฐานะทางสังคมของผู้ใช้ แต่สำหรับแนวปรัชญาการสอนแบบธรรมชาติ (Whole Language) ครูผู้สอนต้องถือว่ามาตรฐานหรือภาษาท้องถิ่น (Dialects) ต่างๆ คือ ภาษาเหมือนกันจะต้องเป็นที่ยอมรับในชั้นเรียน แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้สอนจะไม่คำนึงถึงความถูกต้องตามมาตรฐาน ผู้สอนจะต้องมีแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างเฉลียวฉลาด ไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความกลัวผิดอยู่ตลอดเวลา จะเป็นการสกัดกั้นพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียน

3. แนวทฤษฎีทางการสอน (A view of teaching)

การเรียนภาษาจะได้ผลดีถ้าหากมีวิธีการสอนที่ดีและเหมาะสม ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้ใช้นโยบายการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language) จะต้องเป็นผู้มีความเข้าใจการเรียนรู้ภาษาของเด็กแต่ละคน สามารถจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนให้เด็กๆ สนใจเป็นผู้คอยให้คำแนะนำให้กำลังใจในการสร้างสรรค์งานแต่ละชิ้นของเด็กๆ พร้อมให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน แต่จะไม่บังคับจำกัดความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ตราบใดที่สิ่งซึ่งเด็กกระทำอยู่ในขอบเขตของการเรียนรู้และสร้างสรรค์งานถูกต้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้

จากการรอบความคิดของทฤษฎีดังกล่าวแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติตั้งอยู่บนแนวคิดดังต่อไปนี้ (Moss & Noden , eds. 1994 : 342 – 344)

1. ภาษาของเด็กเป็นพื้นฐานในการสอนภาษาให้แก่เด็ก
2. ภาษาที่สอนเป็นภาษาที่ใช้สำหรับการสื่อสาร
3. หัวใจของภาษา คือ ความหมาย
4. การอ่าน เขียน พูด และฟัง เป็นสิ่งที่ต้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

5. การเขียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการรู้หนังสือ
6. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการรู้หนังสือจะต้องเป็นกิจกรรมที่มีความหมายจริงๆ

จากทฤษฎีแนวคิดดังกล่าวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติมีหลักการ ดังนี้ (อารี สันทรวี. 2535 : 22 – 23)

การเรียนรู้ภาษาในเด็กปฐมวัยจะต้องสร้างสิ่งแวดล้อมให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือซึมซับเรื่องราวในหนังสือ โดยครูอ่านหนังสือให้ฟังทุกวันและสนทนาพูดคุยกับเด็กให้เด็กเล่าเรื่องจากการพูดและการเขียน หรือการวาด การแสดง

1. มีการจัดโอกาสและวัสดุสื่ออำนวยความสะดวก นักเรียนมีเวลา อุปกรณ์ กิจกรรมที่จะใช้ภาษา
2. การสอนภาษาส่งเสริมให้เด็กสนใจและรักที่จะเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง ให้เด็กได้มีโอกาสเลือกเรื่อง หรือหนังสือที่สนใจ
3. มีแบบอย่างที่ดี ครูเป็นแบบอย่างการพูด ฟัง อ่านเขียนที่ดีในการสอนเด็ก
4. การเรียนรู้ภาษาจะต้องเป็นประสบการณ์ที่ทำให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู การปฏิสัมพันธ์จะเป็นไปในทางสนับสนุนให้กำลังใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
5. การเรียนรู้ภาษาควรให้เด็กมีความมั่นใจกล้าเสี่ยงที่จะพูด อ่านและเขียนโดยไม่กลัวผิด

จากความเชื่อ แนวคิด และหลักการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติที่นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายไว้ นฤมล นิยมหอม และคณะ (2543 : 1 – 2) ได้สรุปเป็นหลักการสำคัญของการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ภาษาต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้เด็กได้คุ้นเคยกับการใช้ภาษาอย่างมีความหมายและเป็นองค์รวม ตัวหนังสือที่ปรากฏในห้องเรียนต้องมีเป้าหมายในการใช้จริงๆ หนังสือที่ใช้จะต้องเป็นหนังสือที่ใช้ภาษาที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัว ไม่แบ่งเป็นทักะยะย่อยๆ และจะต้องให้เด็กมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อมด้วย
2. การสื่อสารที่มีความหมาย การเรียนรู้ภาษาควรให้เด็กมีโอกาสสื่อสารโดยมีพื้นฐานจากประสบการณ์จริงที่มีความหมายต่อเด็ก ครูจะต้องจัดเวลาให้เด็กมีโอกาสฟังพูดอ่านเขียนอย่างมีจุดหมายจริงๆ
3. การเป็นแบบอย่าง การเรียนรู้ภาษาจะต้องให้เด็กเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาในความมุ่งหมายต่างๆ ครูต้องอ่านและเขียนโดยมีจุดหมายในการใช้จริงๆ ให้เด็กได้เห็น

เช่น เพื่อการสื่อสาร เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อดันหาวิธีการ ฯลฯ นอกจากนี้ครูยังต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กเห็นว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องสนุก เพื่อสร้างให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อภาษา

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเรียนรู้ภาษาควรตอบสนองความพยายามในการใช้ภาษาของเด็กในทางบวก พยายามตอบสนองเด็กให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ ครูอาจให้เด็กได้เห็นตัวอย่างที่ถูกต้องอย่างเป็นธรรมชาติ เช่น การอ่านหนังสือนิทานเล่มที่เด็กชอบอ่านให้เด็กฟัง หรือเขียนให้ดูเมื่อมีการสนทนาในกลุ่มใหญ่ เป็นต้น

5. การยอมรับนับถือ การเรียนรู้ภาษาจะต้องตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กว่าเด็กเรียนรู้อย่างแตกต่างกัน ตามช่วงเวลาและอัตราที่แตกต่างกัน ครูต้องศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ศึกษาความสนใจ ความสามารถ และสอนเด็กตามความสามารถที่แตกต่างกันของเด็ก เด็กต้องได้ตัดสินใจเลือกกิจกรรมที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ในช่วงเวลาเดียวกันเด็กไม่จำเป็นต้องทำกิจกรรมอย่างเดียวกัน หรือทำกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน เพราะการเรียนรู้ภาษาไม่มีลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องตายตัว

6. การสร้างความรู้สึกเชื่อมั่น การสอนภาษาต้องส่งเสริมให้เด็กรู้สึกปลอดภัย ครูต้องทำให้เด็กไม่กลัวที่จะขอความช่วยเหลือ เด็กต้องไม่ถูกตราหน้าว่าไม่มีความสามารถ ดังนั้นการสอนภาษาจึงต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของเด็ก เพื่อให้เด็กมีความเชื่อมั่นว่าตนมีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้

จากแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ สรุปได้ว่า เด็กเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองตามธรรมชาติซึ่งเป็นการเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายสมบูรณ์จากประสบการณ์จริงในสิ่งแวดล้อมและการได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เด็กจะสะสมประสบการณ์ทางภาษาไว้เป็นข้อมูลสำหรับใช้ต่อไป

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตามแนวการสอนแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เฟนนาศี (Fennacy. 1988 : 12 – A) ได้ศึกษาวิธีการสอนและวิธีการรู้หนังสือในห้องเรียนอนุบาล 2 แบบ คือ ห้องเรียนแรกใช้หลักสูตรโดยแบบฝึกหัดที่เน้นพยัญชนะ เสียงและคำ ห้องที่สองมีการใช้หลักสูตรการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ โดยปฏิบัติต่อเด็กเสมือนว่าเด็กเป็นนักฟัง อ่าน และนักเขียน ผลการวิจัยพบว่า เด็กในห้องเรียนที่สอนภาษาแบบธรรมชาติมีความรู้ด้านการเขียนเพิ่มขึ้น เต็มใจที่จะเขียนและปรับปรุงการเขียนด้วยตัวเองโดยไม่ต้องให้ผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือ และเรียบเรียงระหว่างเขียนบ่อยขึ้น

ลีส์ (Lees. 1989 : 01A) ได้ดำเนินการศึกษาลักษณะภาษาพูดของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจน คลอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ

จากผลงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติสามารถพัฒนา ทักษะการเขียนและการพูดของเด็กนักเรียน ได้สูงขึ้นกว่าการสอนแบบปกติ

1.2.2 งานวิจัยในประเทศไทย

ภาวิณี แสนทวีสุข (2538 : 80-85) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการจัดประสบการณ์ การเขียนร่วมกันตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กอนุบาล มีการเก็บข้อมูลใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเขียน และแบบวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการจัดประสบการณ์การเขียนร่วมกันสำหรับเด็กอนุบาลประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ บทนำ : ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ และแผนการจัดประสบการณ์การเขียนร่วมกัน 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเขียนร่วมกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนด้านการสร้างสัญลักษณ์ภาษาเขียน ทิศทางในการเขียน วิธีถ่ายทอดความหมายของสัญลักษณ์ภาษาเขียน และความซับซ้อนของความหมายสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภัทรา คงเรือง (2539 : 94-97) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมอ่านภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของเด็กวัยอนุบาลอายุ 5 – 6 ปี จำนวน 30 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มเท่าๆ กัน กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้กิจกรรมการอ่านภาษาแบบธรรมชาติ ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบปกติ ตัวแปรตาม คือ ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือในด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้หนังสือ ตัวอักษร เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้สิ่งชี้แนะในการคาดคะเนและการตรวจสอบการคาดคะเน ผลการวิจัย พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อำพร ศรีทรัพย์ (2540 : 94 -99) ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ จากการศึกษาครั้งนี้เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติและแบบปกติ มีการพัฒนา

ความสนใจในการอ่านและการเขียนทั้ง 2 กลุ่ม แต่เด็กปฐมวัยในกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ จากผลการวิจัยมีความสนใจในการอ่านและการเขียนสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาภาษาแบบธรรมชาติแสดงให้เห็นว่าหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาแบบธรรมชาติให้กับเด็กปฐมวัยควรมีการจัดสิ่งแวดล้อมหรือสภาพแวดล้อมที่เป็นตัวหนังสือ มีการจัดกิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู ให้โอกาสเด็กได้มีโอกาสเลือกและทำงานที่ชอบและสนใจ เด็กนักเรียนจึงจะเกิดพัฒนาการทางด้านภาษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ในการพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 โรงเรียนอนุบาลหนองน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงทางสังคม

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงทางสังคม

สมโภชน์ เขี่ยมสุภาษิต (2526 : 98-99) กล่าวถึงการเสริมแรงทางสังคมดังนี้

แรงเสริมทางสังคม ได้แก่ การพูดจายกย่องชมเชย การให้ความสนใจ การแตะตัว การกอด การแสดงออกทางสีหน้า (การยิ้ม การมองตา การยกคิ้ว เป็นต้น) แรงเสริมทางสังคมนั้นจัดได้ว่าเป็นแรงเสริมประเภทที่ต้องวางเงื่อนไข และสามารถนำมาใช้ในสถานการณ์ทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพแรงเสริมทางสังคมนั้นอาจแบ่งออกได้เป็นลักษณะใหญ่ๆ ได้ 2 ลักษณะคือ ลักษณะที่เป็นภาษาพูด และลักษณะที่เป็นภาษาท่าทาง ซึ่งถ้าให้การใช้แรงเสริมทางสังคมผู้ให้จะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

ก. ในกรณีที่เป็นภาษาพูด

1. ผู้ใช้จะต้องแสดงความจริงใจออกมาโดยที่ไม่พูดสิ่งที่ตนไม่ได้หมายถึง เช่น ครูเห็นนักเรียนวาดภาพอยู่ แล้วพูดว่า “ครูชอบภาพวาดของเธอมากเลยนะ” แต่สายตากลับไปมองที่อื่น ทำให้นักเรียนทราบว่าครูไม่ได้ชมอย่างจริงใจ ซึ่งก็ไม่ใช่ผลดีและไม่เป็นการเสริมแรงด้วย

2. ใช้คำพูดในลักษณะที่เป็นส่วนตัว เช่น พูดว่า “ครูภูมิใจในตัวเธอมากที่เธอทำงานส่งครูทุกครั้ง” แทนที่จะพูดว่า “เธอทำงานส่งครูทุกครั้ง ดีมาก น่าเลื่อมใส”

3. ใช้คำพูดที่เจาะจงถึงพฤติกรรมมากกว่าบุคคล เพราะจะทำให้เด็กรู้ว่าตนได้รับการเสริมแรงเพราะอะไร เช่น “เธอทำงานส่งครูทำครั้ง ดีมาก” แทนที่จะพูดว่า “เธอมีความรับผิดชอบดีมาก” เป็นต้น

ข. ในกรณีที่เป็นภาษาท่าทาง

1. ผู้แสดงจะต้องมีความจริงใจ ไม่ใช่หน้ายิ้ม แต่เมื่อกำหนด เป็นต้น
2. จะต้องทำสม่ำเสมอ และนอกจากนี้ท่าทางที่ครูใช้ในการเสริมแรง ก็จะต้องไม่นำมาใช้ในการลงโทษ เช่น การที่ครูยิ้มยอมรับพฤติกรรมของเด็ก ครูจะต้องไม่ใช้การยิ้มนั้นไปเกี่ยวข้องกับการลงโทษเด็ก เพราะจะทำให้เด็กปรับตัวไม่ได้

2.1.1 ข้อดีของการใช้แรงเสริมทางสังคม

1. ใช้ง่าย ทุกคนสามารถใช้ได้ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมมนุษย์อยู่แล้ว
2. ไม่รบกวนพฤติกรรมที่กำลังทำอยู่ เช่น การที่เด็กกำลังทำแบบฝึกหัดอยู่นั้น ครูอาจจะเดินเข้าไปใกล้และแตะไหล่เบาๆ เป็นการแสดงความพอใจ ซึ่งการกระทำเพียงแค่นี้จะไม่รบกวนพฤติกรรมทำแบบฝึกหัดของเด็ก แต่ยังช่วยเสริมแรงการทำแบบฝึกหัดอีกด้วย
3. เป็นตัวเสริมแรงชนิดแผ่ขยาย นั้นหมายความว่าตัวเสริมแรงทางสังคมนั้นสามารถไปมีความสัมพันธ์กับตัวเสริมแรงอื่นๆ ได้ เช่น คุณพ่อบอกว่า “ลูกพ่อขยันทำงานจริง อาทิตย์นี้พ่อจะพาไปซื้อของเล่น” เป็นต้น จากนั้นเด็กอาจจะคาดคิดว่าพ่อคุณพ่อชมอาทิตย์นั้นจะต้องได้ของเล่น ได้ดูภาพยนตร์ เป็นต้น เหตุนี้เองจึงทำให้ตัวเสริมแรงทางสังคมมีประสิทธิภาพมาก
4. เกิดขึ้นตามธรรมชาติในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ดังนั้น การใช้การเสริมแรงจึงเป็นการประหยัดอย่างมาก เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ เพียงแต่ผู้ใช้จะต้องเลือกคำพูดหรือแสดงท่าทางที่จะเหมาะสมกับสถานการณ์

2.1.2 ข้อควรระวังในการใช้แรงเสริมทางสังคม

ในการใช้แรงเสริมทางสังคม ผู้ใช้ต้องระมัดระวังเสมอว่าตัวเสริมแรงทางสังคม เป็นตัวเสริมแรงชนิดที่ต้องวางเงื่อนไข ดังนั้น ตัวเสริมแรงทางสังคมจึงอาจจะไม่เสริมแรงเด็กทุกคน ในการใช้ตอนแรก จึงควรที่จะใช้คู่กับตัวเสริมแรงอื่นๆ เช่น อาหารหรือสิ่งของที่เด็กพอใจเสียก่อน จากนั้นจึงค่อยให้ตัวเสริมแรงทางสังคมแต่เพียงอย่างเดียว

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงทางสังคม

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาร์ด และคนอื่นๆ (Hart and others. 1968: 73-76) ได้ศึกษาวิธีการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง โดยใช้การเสริมแรงทางสังคม ผู้รับการทดลองเป็นเด็กหญิงอายุ 5 ปี ซึ่งแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวคือ ปากร้ายและใช้คำพูดสบประมาท (Verbally Insulting) ผู้วิจัยแก้ไขให้เขามีพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนเพิ่มขึ้นโดยครูให้ความสนใจอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งให้ของเล่นตามที่เขาต้องการด้วย เมื่อเขาเล่นร่วมกับเพื่อน ในขณะเดียวกันครู

ไม่ให้ความสนใจเมื่อเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวลดลงและพฤติกรรมการเล่นกับเด็กอื่นเพิ่มขึ้น

บูลล์ (สมพร สุทัศนีย์. 2522:24; Buell. 1968) ศึกษาพัฒนาการทางสังคมควบคู่กับการเสริมแรง ในการเล่นกลางแจ้งของเด็กวัยเรียน โดยการให้การเสริมแรงทางสังคมกับเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหว และการติดต่อทางสังคม และใช้เครื่องเนกกลางแจ้งช่วยการเคลื่อนไหวและพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม ผลปรากฏว่า พฤติกรรมทางสังคมเพิ่มจาก 2% เป็น 70% เมื่อได้รับแรงเสริมทางสังคมที่เป็นการยิ้ม พูดคุยด้วย แสดงความสนใจ การยอมรับและการแสดงความชื่นชม

แพตเตอร์สัน (ลักษณะ. 2524: 2; Patterson. 1965) ศึกษาเทคนิคเงื่อนไขการควบคุมพฤติกรรมชุกชุมของเด็ก โดยปรับพฤติกรรมชุกชุมของเด็กชายอายุ 9 ขวบ ซึ่งไม่ชอบอยู่นิ่ง มักจะเดินไปมา คอย และลากโต๊ะให้เกิดเสียงดังในห้องเรียน โดยการให้แรงเสริมทางสังคมและแรงเสริมที่เป็นสิ่งของ คือ ขนม หรือเงิน 1 เพนนี พร้อมทั้งกล่าวคำชมเชย และให้เพื่อนปรบมือให้ เมื่อนั่งอยู่ที่โต๊ะและตั้งใจเรียน ผลการศึกษาพบว่า ในระยะก่อนทดลองมีพฤติกรรมชุก 8.4 ครั้งต่อนาที หลังการทดลองใช้การเสริมแรง พฤติกรรมชุกชุมเท่ากับ 3.2 ครั้งต่อนาที แสดงว่า พฤติกรรมชุกชุมลดลงและพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น

2.2.2 งานวิจัยภายในประเทศ

ในประเทศไทยได้มีผู้ศึกษาผลของการใช้แรงเสริมทางสังคมดังนี้

เบญจกุล จินาพันธ์ (2517 : 31-33) ทำการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน : ศึกษาเฉพาะกรณีพฤติกรรมชุกชุมอยู่ไม่สุขเกินปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 4 คน โดยครูและเพื่อนให้ความสนใจ ยิ้มและชมเชย เมื่อนักเรียนนั่งอยู่กับที่ ไม่ทำเสียงดัง และตั้งใจเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนชุกชุมน้อยลงและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น

เรณู ผดุงถิ่น (2517 : 16-17) ศึกษาการใช้แรงเสริมทางสังคม เพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จำนวนนักเรียน 4 คน ซึ่งได้จากการเสนอแนะของครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งใช้หลักการปรับพฤติกรรมคือ ให้ความสนใจและคำชมเชยกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่หว่านคำชมเชย ไม่ให้ความสนใจหรือเอาใจใส่กับพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการศึกษาพบว่า ความสนใจและคำชมเชยจากครูสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กลงได้

วิไลพร พรหมศรัทธา (2517 : 34-35) ศึกษาผลการเสริมแรงด้วยวาจาที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลการทำงานของนักเรียนที่ชอบสมาคมและแยกตัว โดยแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งได้รับการชมเชย กลุ่มที่สองได้รับการติเตียนก่อนทำการทดสอบทุกครั้ง ส่วนกลุ่มที่สามให้

ทำงานตามปกติ ผลการวิจัยพบว่าการชมเชยและการติเตียน มีผลสัมฤทธิ์ต่อผลการทำงานของนักเรียน การชมเชยและการติเตียนทำให้นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลการทำงานดีกว่าการไม่ชม ไม่ติ

สมพร สุทัศน์ีย์ (2522: 54-55) ศึกษาผลของการใช้แรงเสริมทางสังคมต่อพฤติกรรมเจียบขี้น ผิดปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 คน อายุระหว่าง 7-8 ขวบ ผลการวิจัยปรากฏว่าการให้แรงเสริมทางสังคมทำให้พฤติกรรมเจียบขี้นผิดปกติดลดลง และพฤติกรรมพึงประสงค์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการไม่พูด ไม่สบตา และปฏิกิริยาโต้ตอบอื่นๆ

สมคิด สกุลสถาปัตย์ (2526: 61-62) ศึกษาผลการเสริมแรงสองแบบที่มีต่อการฝึกแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 ฝึกโดยได้รับการเสริมแรงทางสังคมด้วยวาจาและท่าทาง กลุ่มที่ 2 ฝึกโดยได้รับการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรหรือสิ่งของ และกลุ่มที่ 3 ฝึกเพียงอย่างเดียวไม่ได้รับการเสริมแรง มีการฝึกการแก้ปัญหาทุกวัน วันละ 2 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ติดต่อกัน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ 1 มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่ากลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 นักเรียนกลุ่มที่ 2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่ากลุ่มที่ 3 นักเรียนหญิงที่ได้รับการเสริมแรงทางสังคมและที่ได้รับการเบี้ยอรรถกรมีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนชาย นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ไม่ได้รับการเสริมแรงในกลุ่มที่ 3 มีสามารถในการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน และมีปฏิกริยาร่วมระหว่างการเสริมแรง และเพศในการแก้ปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้นนี้สรุปได้ว่าการใช้แรงเสริมทางสังคมสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ นอกจากนั้นยังมีการใช้เสริมแรงทางสังคม เพื่อปรับพฤติกรรมในสภาพการณ์ต่างๆ ได้ เพียงแต่ผู้ใช้ต้องเลือกคำพูด หรือแสดงท่าทางที่เหมาะสมกับสภาพการณ์นั้นๆ จึงจะเกิดประโยชน์

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง

3.1.1 ความหมายและความสำคัญของภาษา

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการฟัง และการพูดอันเป็นพื้นฐานของการอ่านและการเขียน ในการติดต่อทำความเข้าใจกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับหรรษา นิลวิเชียร (2535 : 201) ที่ได้กล่าวว่า ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารระหว่างกัน ด้วยวิธีการหลายรูปแบบ ซึ่งวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือการพูดและการเขียน ซึ่งการพัฒนาทักษะดังกล่าวช่วยให้เด็กเข้าใจ และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น และบุษบง ต้นดวงษ์ (2535 : 40-47) กล่าวว่าภาษาเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อสารที่ต้องทำให้เหมาะกับเรื่องที่ต้องการสื่อสาร เด็กปฐมวัยเรียนรู้ภาษาแบบต่างๆ ได้แก่ ภาษา ศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว

ร่างกาย ละคร และคณิตศาสตร์ ซึ่งสามารถใช้สื่อความคิดแต่ละเครื่อง โดยใช้สัญลักษณ์หลายแบบผสมผสานหรือสลับกัน สำหรับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้ให้ความหมายของภาษาไว้ว่า คือระบบในการสื่อสารตามความคิดหรือความรู้สึก โดยการใช้นิยลักษณ์ เสียง ท่าทาง หรือเครื่องหมายที่มีความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับภาวาส บุญนาค (2538 : 15) ที่กล่าวว่าภาษาหมายถึงระบบของเสียงสัญญาณหรือสัญลักษณ์ตัวหนังสือที่สื่อออกมาแล้วมีความหมาย และสื่อความเข้าใจกับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

ส่วนความสำคัญของภาษานั้น ทิศนา ขัมมณี และคนอื่นๆ (2535 : 107) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไว้ว่า เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาเพื่อใช้ในการคิด และสื่อความหมาย การปรับตัวรับความรู้ใหม่ เด็กสามารถใช้ภาษาในการติดต่อกับผู้อื่นทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันซึ่งสอดคล้องกับวรารภรณ์ รักวิชัย (2535 : 77) ที่กล่าวว่าภาษามีความสำคัญกับเด็กมากเพราะการอยู่ในสังคมเด็กจะต้องสื่อสารกับผู้อื่นด้วยวิธีการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน

การฟังตามความหมายดังกล่าวนี้ ต้องอาศัยกระบวนการที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การได้ยิน (Hearing) การได้ยินเป็นกระบวนการรับรู้ทางโสตขั้นแรกของการฟัง
2. การฟัง (Listening) เมื่อหูรับสัญญาณเสียงเข้าไปแล้วจะส่งไปยังสมองตามลำดับขั้นเพื่อแปลความหมายของเสียงที่ได้ยิน ในขั้นนี้ต้องใช้สมาธิและความตั้งใจอย่างจริงจัง
3. การรับรู้ความหมาย (Auditing) เป็นกระบวนการขั้นสูงของการฟัง นอกจากจะรู้ความหมายของเสียงที่ได้ยินแล้ว ยังต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และรู้จักประเมินค่าว่าควรเชื่อถือเพียงใด แล้วจึงแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบไปตามที่ต้องการ

ดังนั้น สรุปได้ว่า การฟังเริ่มจากการได้ยินเสียง จึงเกิดการรับรู้และเข้าใจสิ่งที่รับรู้และนำไปใช้ประโยชน์เป็นกระบวนการที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน โดยเฉพาะเด็กนักเรียนทักษะการฟังเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้ได้มีพื้นฐานทักษะของการฟัง มารยาทการฟัง เด็กวัยนี้จะพัฒนาได้ดี เด็กต้องมีความพร้อม อาศัยวุฒิภาวะ เวลาความพากเพียรและแรงจูงใจ ซึ่งในการสอนให้เด็กนักเรียนนั้น ครูควรพูดให้ชัดเจน ไม่ดังหรือค่อยเกินไปและไม่ควรพูดมากจนเกินไป จะทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่ายในการฟังได้

3.1.2 องค์ประกอบของการฟัง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 2) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการฟังไว้ดังนี้

1. การจำแนกเสียง
2. การฟังคำพูด คำสั่ง เข้าใจและปฏิบัติตามได้ถูกต้อง
3. มารยาทในการฟัง
4. การฟังนิทานหรือเรื่องราว แล้วจับใจความได้
5. การฟังเพลง คำคล้องจอง และการเล่น ที่สร้างเสริมประสบการณ์ทางภาษา

การฟังให้เกิดผลดีเยี่ยมมีองค์ประกอบหลายประการเข้ามาเกี่ยวข้อง มารริส (วรรณิ โสมประยูร. 2537 : 90 ; อ้างอิงจาก Morris. 1964) กล่าวว่า “ผู้พูดดีย่อมทำให้การฟังดี” และกล่าวต่อไปว่า “ถึงแม้ผู้พูดดีจะทำให้การฟังดี แต่ความสามารถและทักษะของผู้พูดก็ยังไม่สำคัญไปกว่าตัวผู้ฟังเองที่รู้ว่าจะฟังอย่างไร” เพราะฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบของการฟัง อันได้แก่ผู้พูดและผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพย่อมมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการฟังที่สำคัญได้แก่ การจำแนกเสียง การเข้าใจความหมาย และการปฏิบัติตามคำสั่งได้ โดยเฉพาะการฟังมีความสำคัญในการสื่อสารซึ่งกันและกันได้ถูกต้อง

3.1.3 ประเภทการฟัง

ธิดา โมสิกรัตน์ (2526 : 217) จำแนกประเภทของการฟัง โดยพิจารณาจากสถานการณ์หรือแหล่งที่มาของการสื่อสารแบ่งได้ 3 ประเภท คือ ฟังโดยผู้ฟังมีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการสื่อสาร ฟังโดยผู้ฟังไม่มีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการสื่อสารและฟังจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

วรรณิ โสมประยูร (2539 : 87) สรุปประเภทของการฟังไว้ดังนี้

1. การฟังเพื่อจำแนกเสียง เป็นการฟังเพื่อแยกเสียงต่างๆ ให้ทราบว่าเป็นเสียงของคน สัตว์หรือสิ่งของประเภทใด
2. การฟังเรื่องง่ายๆ ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เป็นการฟังเพื่อความรู้ความเข้าใจที่ใช้สำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน การฟังประเภทนี้เป็นพื้นฐานของการฟังประเภทอื่นๆ เช่น การฟังคำสนทนา การฟังเสียงตามธรรมชาติ
3. การฟังเพื่อสาระสำคัญ เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟัง เพื่อให้เข้าใจและจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ฟังได้ เช่น การฟังบทเรียน การฟังเทศน์ การฟังปาฐกถา
4. การฟังเพื่อพักผ่อน เป็นการฟังที่ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความรู้สึกนิยมชมชอบและคล้อยตาม เช่น การฟังเพลง การฟังกลอน การฟังละคร การฟังนิทาน
5. การฟังเพื่อเกิดความคิดและสรุป เป็นการฟังที่ผู้ฟังนำสิ่งที่ได้ฟังนั้นมาเทียบเคียงกับความรู้ และประสบการณ์เดิมของตน แล้วจึงสรุปเป็นความคิดของตน

6. การฟังเพื่อเกิดความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฟังที่ผู้ฟัง เมื่อได้ฟังแล้วก็นำสิ่งที่รู้นั้น มาผสมกับความรู้เดิม เพื่อทำให้ได้ความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้น เช่น การฟังเพลงหรือกลอน ก็คิดแต่ง เพลงหรือกลอนในขณะที่ฟังด้วย

7. การฟังเพื่อปฏิบัติตาม เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟัง ฟังแล้วทำตามลำดับขั้นตอน และเหตุการณ์อย่างละเอียด เพื่อปฏิบัติตามภายหลัง การฟังประเภทนี้ต้องท่องจำหรือจดไว้ เพื่อ การปฏิบัติจะได้ไม่ผิดพลาด

8. การฟังอย่างพินิจพิเคราะห์ หรือการฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นลักษณะการฟัง ที่ผู้ฟังเข้าใจและสามารถแยกแยะสิ่งที่ได้ฟังว่าอะไรเป็นความคิดเห็นของผู้พูด อะไรเป็นข้อเท็จจริง หรือพิจารณาได้ว่า อะไรคือสิ่งที่ถูก และอะไรน่าเชื่อถือ เช่น การฟังโฆษณา ฟังการหาเสียงต่างๆ

เคนเนดี (Kennedy. 1975 : 146) ได้จัดประเภทของการฟังไว้ 6 ประเภท คือ

1. การฟังทั่วๆ ไปในชีวิตประจำวัน (Simple Listening) เช่น การฟังการสนทนา การฟังทางโทรทัศน์
2. การฟังเพื่อจำแนกเสียง (Discriminative Listening) เช่น การฟังเสียงสัตว์ เสียงยวดยาน เสียงที่แสดงความรู้สึก
3. การฟังเพื่อเป็นการพักผ่อน (Listening for Relaxation) เช่น การฟังบทกลอน การฟังเรื่องราวและนิทานต่างๆ
4. การฟังเพื่อจับสาระสำคัญ (Listening for Information) เช่น การฟังประกาศ การฟังความคิดเห็น และการฟังเพื่อตอบคำถาม
5. การฟังเพื่อจับความคิด (Listening Organize Ideas) เช่น การฟังอภิปราย และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ
6. การฟังอย่างพินิจพิเคราะห์ (Critical Listening)
7. การฟังเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เช่น การฟังดนตรี และการแสดงต่างๆ

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 60) ได้แบ่งประเภทของการฟังที่ควรส่งเสริมให้กับเด็ก ปฐมวัย ดังนี้

1. การฟังเพื่อจำแนกความแตกต่างของเสียง คือ สามารถเข้าใจความแตกต่างของ เสียงที่ได้ฟัง
2. การฟังเพื่อปฏิบัติตามคำสั่ง คือการฟังคำสั่งและสามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง
3. การฟังเพื่อเข้าใจความหมายของคำศัพท์ คือ สามารถเข้าใจคำศัพท์ คือ สามารถเข้าใจคำศัพท์ที่ได้ฟังอย่างถูกต้องว่าหมายถึงอะไร

4. การฟังเพื่อเข้าใจเรื่องราว คือ การฟังเรื่องราวนั้นๆ อย่างตั้งใจและสนใจ จนเกิดความเข้าใจสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้

ดังนั้น จึงสรุปประเภทของการฟังได้ คือ ฟังเพื่อความรู้ ฟังเพื่อความบันเทิง ฟังเพื่อความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง และการฟังเพื่อแสดงความคิดเห็น สำหรับเด็กวัยอนุบาลควรจัดให้มีการฟังเพื่อเด็กสามารถจำแนกความแตกต่างของเสียง และเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

3.1.4 ขั้นพัฒนาการฟังและการส่งเสริมด้านการฟัง

เด็กทารกจะเริ่มเรียนรู้ภาษาด้วยการฟังผู้อื่นก่อนแล้วจึงจดจำท่าเลียนแบบเป็นภาษาพูด อันเป็นผลทำให้การติดต่อหรือสื่อความหมายกับบุคคลรอบข้างเป็นไปได้มากขึ้นตามลำดับ นิตยา ประพฤติกิจ (2536 : 178-179) และहरषा निल्विषेय (2535 : 198-199) ได้กล่าวถึงความสามารถทางภาษาด้านการฟังของเด็ก ในแต่ละช่วงอายุ ไว้ดังนี้

อายุ 0 – 2 ปี พยายามเลียนเสียงที่ได้ยิน เข้าใจคำและประโยคง่ายๆ ชอบฟังโฆษณาทางโทรทัศน์และเสียงที่สะกิดใจ ชอบฟังเรื่องสั้นๆ และเพลงกล่อมเด็ก

อายุ 3 ปี ชอบฟังเสียงต่างๆ ที่ได้ยินคุ้นหูอยู่ เช่น เสียงสัตว์ ยานพาหนะ เครื่องใช้ในครัว ชอบฟัง นิทานที่ผู้ใหญ่ให้ฟังแบบสองต่อสอง ฟังไม่ได้นาน และฟังอย่างตั้งใจ สามารถเข้าใจภาษาพูดง่ายๆ ของผู้ใหญ่ เช่น อย่า ไม่ การปฏิบัติคำสั่งของผู้ใหญ่ยังไม่สม่ำเสมอ สามารถเชื่อมโยงเสียงกับวัตถุที่ใช้ทำเสียงได้

อายุ 4 ปี ฟังเรื่องได้นานขึ้น อาจเลือกหนังสือให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง สามารถปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ บางครั้งจะแกล้งทำเป็นไม่ได้ยิน หรือไม่สนใจคำสั่งหรือเสียงเรียก ชอบฟังเรื่องซ้ำๆ และสามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงได้

อายุ 5 ปี ตั้งใจฟังนานขึ้น ชอบฟังนิทาน เพลง คำคล้องจอง สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้มากขึ้น เข้าใจ คำพูดข้อความยาวๆ ของผู้ใหญ่

อายุ 6 ปี ชอบฟังเรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับธรรมชาติและปรากฏการณ์ต่างๆ

ดังนั้น สรุปได้ว่า เด็กมีพัฒนาทางด้านการฟังเป็นอันดับแรก ต่อจากนั้นก็จดจำและสื่อออกมาเลียนแบบเป็นภาษาพูด ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาไปสู่การเขียนและการอ่าน

3.1.5 แนวทางการส่งเสริมการฟัง

ภรณ์ี คุรุรัตน์ (2523 : 93-94) ได้กล่าวถึงการสอนทักษะการฟังว่า ครูควรเตรียมกิจกรรมเรื่องการฟังแก่เด็ก ดังนี้

1. ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและน่าสนใจโดยวางแผนการจัดกิจกรรมแต่ละช่วงเวลาตามความสนใจของเด็ก และจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการฟัง

2. กระตุ้นให้นักเรียนทราบว่าการฟังเป็นเรื่องที่จำเป็น
3. การสอนฟังให้เด็ก โดยวิธีการที่ครูพูดให้ชัดแต่เบาพอที่จะให้เด็กสนใจฟัง และควรใช้เวลาเด็กในการรับฟังหรือเตรียมตัวให้มากพอ เพื่อให้เด็กหยุดกิจกรรมอื่น แล้วหันมาสนใจฟังครู และที่สำคัญครูควรให้คำอธิบายง่ายๆ
4. ครูต้องเป็นผู้ฟังที่ดี โดยทำตัวอย่างให้เด็กเห็นได้ชัดเจน เช่น การหันหน้าไปทางผู้พูด เป็นต้น
5. สร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับเด็กและครู
6. ช่วย让孩子พัฒนาการรับรู้เสียง ให้รู้จักแยกเสียงที่ได้ยินในชีวิตประจำวัน
7. เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้ฟังเรื่องหรือประสบการณ์ที่มีความหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้

เยาวพา เดชะคุปต์ (2528 : 65 – 67) ได้กล่าวถึงการจัดประสบการณ์ในการฟังไว้ว่า ครูควรมีวิธีการ ดังนี้

1. ให้เด็กรับฟังอย่างสบาย
2. ให้เด็กเข้าใจว่าการฟังเป็นสิ่งสำคัญ ควรตั้งใจฟังผู้อื่น และฝึกมารยาทในการรับฟังด้วย
3. การปฏิบัติงานในการสอนฟัง ครูควรปฏิบัติ ดังนี้
 - 3.1 พูดด้วยน้ำเสียงปานกลางพอที่เด็กจะได้ยิน ไม่ควรตะโกนตะเบ็ง หรือพูดค่อยจนเกินไป
 - 3.2 อย่าพูดมากจนเกินไป จนเด็กหมดความสนใจและไม่ตั้งใจฟัง
 - 3.3 ปล่อยให้เด็กเตรียมพร้อมที่จะรับฟัง เช่น ให้เด็กเตรียมตัวให้พร้อมก่อนที่จะพูดกับเด็ก
 - 3.4 อธิบายให้เด็กเตรียมพร้อมโดยใช้คำพูดง่ายๆ และมีการเตรียมตัวล่วงหน้า

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2540 : 38) การฟังครูต้องใช้การฟังอย่างจริงจังกับเด็ก ฟังอย่างเข้าใจ ฟังแล้วคิดเพื่อประเมินค่า เด็กกำลังสื่อสารสิ่งใดให้กับครู พร้อมตอบสนองให้เด็กคิด กระตุ้นให้เด็กกระตือรือร้นที่จะตอบและกระทำในสิ่งที่น่าสนใจไปสู่การเรียนรู้ที่ถูกต้อง

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การฟังมีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับเด็กนักเรียน ในการสอนการฟังให้กับเด็กนักเรียนนั้น ควรพูดให้มีความชัดเจน ไม่เสียงดังหรือเสียงค่อยเกินไป และที่สำคัญไม่ควรพูดมากเกินไป เด็กอาจเบื่อที่จะฟังและให้โอกาสเด็กในการเตรียมตัวที่จะฟัง ครูพูดควรใช้คำพูดที่ง่ายๆ ในการฟังสำหรับเด็กนักเรียนนั้น สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ เช่น

การฟังเพลง ฟังนิทาน ฟังเสียงดนตรีและฟังเสียงต่างๆ และวิธีที่ใกล้ตัวเด็กและสามารถเข้าใจได้ง่ายอีกวิธีหนึ่งคือ ฟังเสียงจากการพูดเล่าเรื่องโดยใช้ภาพประกอบการพูด

3.2งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ดิเบียสซิโอ (Dibiasio. 1978 : 2739) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 จำนวน 493 คน โรงเรียนเล็กๆ ในชนบท รัฐโรดไอแลนด์ ผลการวิจัยพบว่า การฟังและการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ความสัมพันธ์ในการฟังและการอ่านของนักเรียนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพลฟีลด์ และมาราสคูลิโอ (Penfield and Marasculio. 1972 : 220-224) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานในการฟัง เพื่อสื่อความหมายไปถึงการอ่าน การพูด และการเขียน โดยมีจุดมุ่งหมายปรับปรุงทักษะการฟังด้วยการฝึกฝน และเพื่อศึกษาความแตกต่างของภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเพศ มีความสัมพันธ์กับทักษะพื้นฐานหรือไม่ ศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 ห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 19 ห้องเรียน จากครูที่มีความรู้และสนใจในการฝึกทักษะการฟังอุปกรณ์ประกอบการฝึกคือเทปบันทึกเสียง หลังจากจบการฝึกแล้วทำการทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบ 33 ข้อพบว่าการฝึกทักษะการฟังให้ผลดีต่อการอ่าน การพูด และการเขียน และความแตกต่างกันของภาวะเศรษฐกิจ สังคมและเพศ ไม่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุนันทา จินดา (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้นิทานที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตย จังหวัดปทุมธานี จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังของกลุ่มที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิตรารภรณ์ เตมียกุล (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในการฟังนิทานของเด็กปฐมวัยโดยการใช้รูปภาพและหุ่นมือประกอบกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 30 คน พบว่าสมรรถภาพในการฟังของเด็กปฐมวัยโดยการใช้รูปภาพและหุ่นมือประกอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 สมรรถภาพในการฟังนิทานเป็นราย

ด้าน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนฟังนิทานโดยใช้หุ่นมือประกอบมีสมรรถภาพด้านความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการใช้เหตุผลและด้านการประเมินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

เพชรปราณี อินทรพานิช (2533 : 66) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการฟังของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ประกอบการฟังผลวิจัย ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานมีความสามารถในการฟังสูงกว่าการ สอนที่ไม่ใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (2525 : 321) ได้ศึกษาความสามารถในการฟังและการอยู่ คงทนในการจำจากการเล่านิทานของครูและให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ฟังนิทานโดยครูเล่าให้ฟังและให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบ มีความสามารถในการ ฟังและความคงทนในการจำสูงกว่าการฟังครูเล่านิทานเพียงอย่างเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

วรี เกียสกุล (2530 : 53) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็ก ปฐมวัยที่ได้รับการฝึกทักษะโดยใช้เกมและแบบฝึก ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการฝึกทักษะ โดยใช้เกมมีคะแนนสูงกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกทักษะโดยใช้แบบฝึก แสดงว่าการใช้เกมฝึกทักษะ การฟังทำให้เด็กมีความสามารถทางการฟังสูงกว่าการใช้แบบฝึก

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า เด็กมีความสามารถทางการฟังตั้งแต่แรก เกิดและมีการพัฒนาเป็นขั้นตอนโดยเริ่มจากการฟังเสียงคนใกล้ชิดมาเป็นการฟังและปฏิบัติตาม คำสั่งได้ การฟังเรื่องสั้นๆ สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับฟังได้ การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง ที่ถูกต้องและเหมาะสม จะช่วยให้เด็กรู้และพัฒนาภาษาได้ดีขึ้น การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะ ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการฟังของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระ โขนง กรุงเทพมหานคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลความหมายผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
$\bar{X}_{diff}$	แทน	ผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S.D. _{diff}	แทน	ผลต่างของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t – distribution
ΣD	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบหลังการทดลอง
ΣD^2	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบหลังการทดลองแต่ละตัวยกกำลังสอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปตามลำดับดังนี้

1. เสนอผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังนักเรียนก่อน และหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนก่อน และหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนทดลอง	10	13.7	-0.32	23	59	11.37**
หลังทดลอง	10	18.8	-0.07			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่าคะแนนความทักษะการฟังของนักเรียนมากขึ้นหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนมีทักษะการฟังมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

2. เสนอผลการเปรียบเทียบความทักษะการฟังของนักเรียนก่อน และหลังที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนก่อน และหลังที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนทดลอง	10	15.2	5.48	28	273	6.29**
หลังทดลอง	10	17.5	6.12			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่าคะแนนทักษะการฟังของนักเรียนมากขึ้นหลังจากที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนมีทักษะการฟังหลังจากที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

3. เสนอผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมกับนักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างทักษะการฟังของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมกลุ่มกับนักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_{diff}$	S.D. _{diff}	t
กลุ่มทดลอง	10	5.1	6.61	17.57**
กลุ่มควบคุม	10	2.3	2.25	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ปรากฏว่าคะแนนทักษะการฟังของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมมีทักษะการฟังมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ก่อนและหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ก่อนและหลังไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีทักษะการฟังมากขึ้นหลังจากได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
2. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีทักษะการฟังมากขึ้นหลังจากไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
3. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม มีทักษะการฟังมากขึ้นกว่านักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 ที่มีปัญหาทักษะการฟัง จำนวน 20

คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แล้วผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

1. โปรแกรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ที่มีต่อทักษะการฟัง
2. แบบทดสอบทักษะการฟัง

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยดำเนินการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design

1. ขั้นก่อนการทดลอง ผู้ทำวิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยการให้กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบทักษะการฟัง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง
2. ขั้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้โปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ที่มีต่อทักษะการฟัง 12 ครั้ง เป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ในวันจันทร์ อังคาร พุธและวันพฤหัสบดี เวลา 10.00 – 10.30 น.
3. ขั้นหลังการทดลอง เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบฉบับเดียวกันที่ใช้ก่อนทดลอง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (posttest)
4. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบทักษะการฟัง ของนักเรียนก่อน และหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
2. เปรียบเทียบทักษะการฟัง ของนักเรียนก่อน และหลังที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
3. เปรียบเทียบผลต่างทักษะการฟัง ของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม กับนักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะการฟัง มากขึ้น หลังจากได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีทักษะการฟัง มากขึ้น หลังจากไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมมีทักษะการฟังมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลห้วยน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะการฟังมากขึ้นหลังจากได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ แสดงว่ากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมสามารถพัฒนาทักษะการฟังมากขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความรักในภาษามีการจัดกิจกรรมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เด็กได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และถ่ายทอดลงสู่ทักษะทางภาษาด้านอื่นๆ ดังที่ อารี สันหนวี (2535:53) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติเด็กควรมีสองสิ่งแวดล้อมที่พัฒนาทักษะด้านภาษา มีมุมต่างๆ เช่น มุมเขียนหนังสือ มุมอ่านหนังสือ จะทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ กูดแมน (Goodman,1986:130-132) ที่ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ทำให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ได้มีโอกาสสนทนาโต้ตอบกันในกลุ่ม ได้ช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพร ศรีทรัพย์ (2540 : 70-75) ที่ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติเพื่อพัฒนาทางด้านการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ มีพัฒนาการด้านการอ่านและเขียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณิ

โสมประยูร (2537 : 190) ที่ได้ศึกษา ผลของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมทางด้านการอ่านของเด็กพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาด้านการอ่านสูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการสังเกตในขณะทดลอง ผู้วิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ได้ เนื่องจากนักเรียนได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรม อภิปราย สรุปผลร่วมกัน แสดงความคิดเห็นและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องหรือสิ่งที่ได้ฟัง อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งได้รับกำลังใจจากครูและเพื่อน วิธีการเหล่านี้ ช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ มีกำลังใจ และทำให้นักเรียนเกิดแนวทางในการพัฒนาทักษะการฟังให้เพิ่มขึ้นได้

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า การได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมช่วยให้นักเรียนมีทักษะการฟังมากขึ้นได้

2. นักเรียนมีทักษะการฟังมากขึ้นหลังจากไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้แสดงว่าชีวิตประจำวันของนักเรียนได้รับการฝึกในเรื่อง ทักษะการฟังอยู่ตลอดเวลา เช่น ในการฟังเรื่องง่าย ๆ ทั่วไปในชีวิตประจำวัน การฟังการสนทนา การฟังเสียงธรรมชาติ ในระหว่างการเรียนรู้ หนังสือ การฟังกลอน การฟังนิทานซึ่งได้ถูกสอดแทรกเรื่องทักษะการฟังแทบทุกวิชา เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมมีทักษะการฟังมากขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุรี กันทะลือ (2543 : 71) ได้ทำการศึกษา ผลของการจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาถิ่น ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติมีพัฒนาการด้านการอ่านเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการสังเกต ผู้วิจัยพบว่า ครูที่ทำการสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ส่วนใหญ่จะเอาใจใส่กับนักเรียนที่มีทักษะการฟังน้อย อยู่อย่างสม่ำเสมอ เช่น จัดกิจกรรมที่น่าสนใจใน ปรับปรุงแผนการสอน ร่วมประชุมกับครูระดับเดียวกัน เป็นต้น ทำให้นักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมมีทักษะการฟังมากขึ้นได้

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมก็สามารถพัฒนาทักษะการฟังได้

3. นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมมีทักษะการฟังมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการ

เสริมแรงทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 3 ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ได้ ซึ่งในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมเกี่ยวกับทักษะการฟัง โดยใช้เทคนิคต่างๆ ได้แก่ การเล่านิทานให้เด็กฟัง การฝึกฟังเทป ซึ่งในแต่ละเทคนิคผู้วิจัยจะดำเนินการ โดยมีขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมหนังสือ มุมฟังเทป มุมบันทึกและมุมศิลปะการวาด ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ ผู้วิจัยจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจ เช่น ร้องเพลง เล่นเกม ท่องบทหรือยกทรง ก่อนนำเข้าสู่กิจกรรมที่จัดขึ้น จากนั้นที่ผู้วิจัยจะจัดให้กลุ่มทดลอง ได้มีประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาโดยเฉพาะด้านการฟัง โดยใช้กิจกรรมการฟังนิทานจากครู และกิจกรรมการฟังเทปที่อัดเสียงต่างๆ ต่อมาจึงร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้ฟังผ่านการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างครู และเพื่อนนักเรียนด้วยกัน สุดท้ายคือให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมที่ผู้วิจัยจัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจจนทำงานสำเร็จ ขั้นที่3 ขั้นสรุป นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆ จะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมโดยนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรม ซึ่งทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟังอย่างต่อเนื่อง ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้รับ

กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมในเรื่องทักษะการฟังจะน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา ชูจันทร์ (2541:80) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พบว่านักเรียนที่ได้รับกิจกรรมมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลพร พรหมศรัทธา (2517 : 95) ได้ศึกษาการเสริมแรงทางสังคม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การทำงานที่ชอบสมาคมและแยกตัว ผลการวิจัยพบว่าการชมเชยทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การทำงานดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากการสังเกตพบว่านักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีอย่างเห็นได้ชัด ในทางปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรม คือ สามารถฟังและแยกแยะเสียงต่างๆทั้งยังทราบว่าเป็นเสียงของสัตว์หรือสิ่งของประเภทใด มีการตั้งใจฟังเพื่อให้เข้าใจและจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ฟัง สามารถฟังและ

นำสิ่งที่ได้ฟังมาเทียบเคียงกับความรู้ และประสบการณ์เดิมของตน แล้วจึงสรุปเป็นความคิดของตน อันเป็นผลเนื่องมาจากนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม อย่างต่อเนื่องจากโปรแกรมการได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในเรื่องทักษะการฟังมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรม ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม มีทักษะการฟัง มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้

ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้การพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนให้มากขึ้น โดยใช้กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นจากนั้นจึงร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้ฟังผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนและได้ถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้ผ่านการวาดมูมบันทึก โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะส่งเสริมและให้กำลังใจ จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับกิจกรรม ได้รับประสบการณ์ในเรื่องทักษะการฟังมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรม ดังนั้น นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมจึงมีทักษะการฟังมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรม เพราะการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม เด็กจะรับและซึมซับข้อมูลทางภาษาจากสภาพแวดล้อม และการใช้ภาษาร่วมกันกับผู้ที่อยู่ในแวดล้อมใกล้ชิด ซึ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาได้ดีโดยเด็กจะไม่เกิดความรู้สึกอึดอัดลำบาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2543:10)

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม มีทักษะการฟังมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1. ควรนำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง

1.2. ควรมีการฝึกอบรมครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมให้เกิดความชำนาญ ก่อนนำไปใช้พัฒนาทักษะการฟัง

1.3. ควรส่งเสริมให้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ที่มีทักษะการฟังน้อย ที่ยังไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมเพื่อให้มีทักษะการฟัง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1. ควรทดลองใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมกับทักษะทางภาษาอื่น ๆ เช่น ทักษะการพูด อ่าน เขียน เป็นต้น

2.2. ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟังในระดับชั้นอื่นๆ เช่น นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1, นักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2 เป็นต้น

2.3 ควรทดลองใช้เทคนิคอื่นพัฒนาทักษะการฟัง เช่น การใช้แบบฝึก หรือการเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ เป็นต้น

2.4 ควรมีการติดตามผล เช่น ติดตามผลในระยะ 1 เดือน , 4 เดือน เป็นต้น เพื่อศึกษาความคงทนของทักษะการฟัง

บรรณานุกรม

- กนิษฐา ชูพันธ์. (2541). **ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติโดยใช้น้ำในหน่วยการสอนที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2543). **วารสารการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : บริษัทเอ็ดสันเพรสโปรดักส์ จำกัด
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. **การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (3-5ปี) แนวคิดของกลุ่มนักการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- จิตรารัตน์ เตมียกุล. (2531). **การศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในการฟังนิทานประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมการช่วยเหลือ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2538). **เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาทางภาษาแบบ Whole Language สำหรับเด็กปฐมวัย**. หน้า 1 -4 ระหว่างวันที่ 8 – 9 พฤษภาคม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- . (2537). **แนวการสอนส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาตามแนวการสอนภาษาโดยรวม**. กรุงเทพฯ : โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย วันที่ 18 มีนาคม. อัดสำเนา.
- . (2536). **มาเข้าใจการพัฒนาภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : โรงเรียนเกษมพิทยา วันที่ 30 ธันวาคม. อัดสำเนา.
- ทศนา เขมณี. (2535). **หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีไทย**. กรุงเทพฯ : หน่วยปฏิบัติการวิจัย การศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิตยา ประพตกิจ. (2536). **การพัฒนาเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศาสนา
- นฤมล เนียมหอม , สุภัทรา คงเรือง และ ภาวิณี แสนทวีสุข (2543). **“การสอนภาษาแบบธรรมชาติ,” ในเอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การสอนภาษาแนวธรรมชาติเสนอที่งานมหกรรมอนุบาล 2000 วันที่ 28 – 30 มกราคม. นครปฐม : ศูนย์ฝึกอบรมงานอภิบาล บ้านผู้หว่าน.**
- เบญจกุล จีนาพันธ์. **การปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน : การศึกษาเฉพาะกรณีพฤติกรรมอยู่ไม่สุขเกินปกติ**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เบญจะ คำมะสอน. (2544). **ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ
การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้
ภาพประกอบ**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

บังอร พานทอง. (2534 , มีนาคม). “**ทำอย่างไรเด็กจึงรักการอ่านและการเรียนภาษา**”
วารสาร มศว. ปทุมวัน. 2 : 70 – 72

----- . (2541ก). **ปรัชญาการสอนภาษาแบบเน้นพื้นฐานประสบการณ์**. กรุงเทพฯ :
ภาควิชา หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- . (2541ข). เอกสารประกอบการสอนวิชา EL 371 ภาษาอังกฤษและแนวทฤษฎีการสอน
ภาษา สำหรับครูประถมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บุษบง ต้นติวงษ์. (2535). “**กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**” ในเอกสารการสอนวิชานิเทศการ
สอน ในระดับปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

----- . (2538). “**แนวคิดและหลักการด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบ
ธรรมชาติ**,” ใน เอกสารประกอบการสอนวิชาปรัชญาและมโนทัศน์ในการอบรม
เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

----- . (2536). **นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็กปฐมวัย**.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์.

----- . (2537). “**แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัย**,” แนวคิดและ
หลักการในการจัดการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 2มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2536). **การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะ
แนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พนิดา ชาดยาภา. (2544). **กระบวนการพัฒนาการสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยโดยการ
สร้างเรื่องราวในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ**.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- เพ็ญนภาภรณ์ ทองบุญตา. (2540). **การเปรียบเทียบผลของการให้ตัวแบบควบคู่กับการชี้แนะ และการให้ตัวแบบควบคู่กับการให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีต่อการอภิปรายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโคกกะเทียม จังหวัดลพบุรี**. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรี ผลโยธิน. (2538). **“Whole Language Approach : การสอนภาษาแบบธรรมชาติจากสภาพแวดล้อม,” ในเอกสารประกอบการประชุม เรื่อง กลุ่มสร้างสรรค์การเรียนรู้. กาญจนบุรี : ศูนย์ฝึกอบรม. (เอกสารหมายเลข 1 – 4)**
- (2537ก.) **“การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในระดับปฐมวัยศึกษา,” ในเอกสารการสัมมนาการศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 4 – 7 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหมิตร.**
- (2537ข, ตุลาคม). **“พัฒนาภาษาแบบธรรมชาติในวัยอนุบาล,”** รักลูก. 12 (141) : 195 – 196.
- (2537ค, พฤศจิกายน) **“ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติได้อย่างไร,”** รักลูก. 12(142) : 188 – 189
- (2540ก). **“การสอนภาษาแบบธรรมชาติ,”** ใน เอกสารประกอบการอบรมโครงการพัฒนานักบริหารและผู้จัดการศึกษาระดับสูง (การศึกษาปฐมวัย) วันที่ 26 มกราคม 2540. อัดสำเนา.
- (2540ข, กุมภาพันธ์). **“การเล่นกับภาษาแบบธรรมชาติ,”** การศึกษา กทม. 20(5) : 21 – 24.
- พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข. (2525). **การศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและความคงทนในการจำวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 .** ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เพชรปราณี อินทรพานิช. (2533). **เปรียบเทียบความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการใช้และไม่ใช้พื้นบ้านอีสานประกอบการฟัง.** ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ภรณ์ี คุรุรัตน์ (2523). **เด็กก่อนวัยเรียน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด กรมประชาสงเคราะห์.
- ภาวิณี แสนทวีสุข. (2538). **การพัฒนาชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กอนุบาล.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- มยุรี กันทะลือ. (2543). **ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติต่อการพัฒนาการด้านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาถิ่น**. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2537). **ไขปัญหาการอ่านพีเวอร์ : แนวทางการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก.
- เยาวพา เตชะคุปต์. (2536). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- (ม.ป.ป.). **การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่เน้นภาษาแบบธรรมชาติ หรือภาษาแบบองค์รวม**. อัดสำเนา.
- ราศรี ทองสวัสดิ์. (2536). **“ภาษาของเด็ก,” ในหนูน้อยน่ารัก**. บรรณาธิการโดย ทิศนา แหม่มณี และ วาริธีระจิตร. หน้า 69 – 77. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรณู ผดุงถิ่น. **การใช้การเสริมแรงทางสังคมเพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าว**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : (2517). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : . อัดสำเนา
- วรรณภา หารชุมพล. (2530). **การฟังเข้าใจภาษาของเด็กไทยระหว่าง 5 ปีถึง 6 ปี 1 เดือนในเขต กทม**. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- วราภรณ์ รักวิชัย. (2538). **เอกสารประกอบการสอน กร. 311 การศึกษาก่อนวัยเรียน**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- วิไลพร พรหมศรัทธา.(2517).**ผลของการเสริมแรงด้วยวาจาที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลการทำงานของนักเรียนที่ขอสมาคมและแยกตัว**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : . อัดสำเนา
- วิไลวรรณ เกื้อทาน. (2540). **ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติในมุมหนังสือที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่มาจากโรงเรียนในเขตเทศบาลและนอกเขต เทศบาล**. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2537). **การสอนภาษาไทยระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- วรี เกียสกุล. (2530). **การเปรียบเทียบความสามารถทางด้านการฟังของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การฝึกทักษะโดยใช้เกมและแบบฝึกหัด**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- สมคิด สกุลสถาปัติย์. **ผลของการเสริมแรงสองแบบที่มีต่อการฝึกแก้ปัญหาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมพร สุทัศน์ีย์, ม.ร.ว.. (2522) **การศึกษาผลของการใช้แรงเสริมทางสังคมต่อพฤติกรรม เจียบขริมผิดปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.
- สุภาวดี ศรีวรรณะ. (2542). **พัฒนาทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม**. นครสวรรค์ : เจ กรู๊ป แอดเวอร์ไทซิ่ง / อิทธิพนธ์ การพิมพ์
- สุภัทรา คงเรือง. (2539). **ผลการใช้กิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบ ธรรมชาติที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของเด็กวัย อนุบาล**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาสิต.(2524). **การปรับพฤติกรรม**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). **การจัดและ การประเมินความพร้อมในการเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุนันทา จินดา. (2529). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้นิทานที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2** . ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). **ปฐมวัยศึกษา : หลักสูตรและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ :โอเดียน สไตร์.
- อารี สันตหวิ. (2535). **นวัตกรรมปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพฯ : สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.
- อำพร ศรีหรัญ. (2540). **ความสนใจในการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษา ปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่าย เอกสาร.

- Downing J. And Thackray, D. (1971). *Reading Readiness*. London University of London Press.
- Downing, J. and Thackray, D. (1975). *Reading Readiness*. London University of London Press.
- Fennacy, J.W. (1988). "*Teaching and Learning Literacy in Two Kindergarten Classrooms. EDD Dissertation, University of Southern California*," Dissertation Abstraction International. 49 : 12A.
- Hart, Betty M. and others. "Effect of contingent and Noncontigent Social Reinforcement on the Cooperative Play of Preschool Child," *Journal of Applied Behavior Analysis*. 1 : 73 – 76 ; May , 1968
- Goodman, K. (1971). *The Psychology of Second Language Learning*. Cambridge University Press.
- (1968). *The Psycholinguistic Nature of Reading Process*. Detroit : Wayne Rstate University.
- LEE, E.A. (1989). "*A Cognitive Analysis of reading and Its Development in Poor and Good Reader : A Longitudinal Study*," Doctoral Dissertation, University of Columbia. Dissertation Abstracts International. 51 : 01A.
- Penfield, D.A. and Marasulio. (1972,June). "Learning to Listening : An Experimental Study," *Education Research*. 14: 220-224
- Raines, Shirler C. and Canady, Robert J. (1990). *The Whole Language of The Child*. New York : Teachers College Press.
- Rubin, Dorthy. *Teaching Elementary Language Arts*. New York : Holt, Rinehart and Wnston, 1975.
- Tutolo, Danial J.A. (1977 , March). *Cognitive Approach to Teaching Language Arts*. 54 : 265 – 267.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- โปรแกรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม
- รายละเอียดโปรแกรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรม

โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้กับกลุ่มทดลองตามวันเวลาที่กำหนดไว้ คือ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ในวันจันทร์ อังคาร และวันพุธ เวลา 10.00 – 10.30 น. โดยมีโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

ครั้งที่ 1	ปฐมนิเทศ
ครั้งที่ 2	การจำแนกความแตกต่างของเสียง
ครั้งที่ 3	การจำแนกความแตกต่างของเสียง
ครั้งที่ 4	การจำแนกความแตกต่างของเสียง
ครั้งที่ 5	การจำแนกความแตกต่างของเสียง
ครั้งที่ 6	การจำแนกความแตกต่างของเสียง
ครั้งที่ 7	เข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้
ครั้งที่ 8	เข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้
ครั้งที่ 9	เข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้
ครั้งที่ 10	เข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้
ครั้งที่ 11	เข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้
ครั้งที่ 12	ปัจฉินิเทศ

โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและวิธีการทำกิจกรรม	1. ผู้วิจัยและนักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และทำกิจกรรมเพื่อสร้างความสนใจ เช่น ร้องเพลง เล่นเกม ท่องบทร้อยกรอง 2. ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องทักษะการฟัง 2.1 นักเรียนคิดว่า การฟังให้ ประโยชน์อย่างไรบ้าง 2.2 นักเรียนสามารถฝึกการฟัง ได้จากอะไรบ้าง 2.3 นักเรียนคิดว่าลักษณะของผู้ฟังที่ดีควรเป็นอย่างไร 3. ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการและสิ่งที่ควรปฏิบัติในการทำกิจกรรม 4. ให้นักศึกษาซักถาม ทำความเข้าใจ และนัดหมายนักเรียนในครั้งต่อไป	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
2-6	การจำแนกความแตกต่างของเสียง	เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การจำแนกความแตกต่างของเสียง	ตั้งแต่ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเช่นเดียวกันทุกครั้งดังนี้ <u>ขั้นที่1ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมหนังสือ มุมฟังเทป มุมบันทึกและมุมนิยายการวาด	1. เทป 2. กระดาษวาดเขียน 3. สีไม้ สีเทียน 4. ดินสอ
7-11	เข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้	เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้	<u>ขั้นที่2ขั้นดำเนินการ</u> ผู้วิจัยจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจ เช่น ร้องเพลง เล่นเกม ท่องบทหรือยกเรื่องก่อนนำเข้าสู่งิจกรรมที่จัดขึ้น จากนั้นที่ผู้วิจัยจะจัดให้กลุ่มทดลอง ได้มีประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะด้านการฟัง โดยใช้กิจกรรมการฟังนิทานจากครู และกิจกรรมการฟังเทปที่อัดเสียงต่างๆ ต่อมาจึงร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้ฟังผ่านการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างครู และเพื่อนนักเรียนด้วยกัน สุดท้ายคือให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมที่ผู้วิจัยจัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจจนทำงานสำเร็จ	1.หนังสือ นิทาน 2. กระดาษวาดเขียน 3. สีไม้ สีเทียน 4. ดินสอ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้ นักเรียน ได้สรุป และ ทบทวน ประโยชน์ ที่ ได้รับ จาก โปรแกรม กิจกรรม การ เรียน รู้ ภาษา แบบ ธรรมชาติ ควบคู่ กับการ เสริมแรง ทาง สังคม	<u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u> นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้อง ผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆ จะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศ 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนชมนิทรรศการผลงานร่องรอยการเรียนรู้ภาษาของตนเอง 3. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปถึงประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม และผู้วิจัยกล่าวสรุปเพิ่มเติม 5. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ให้ความร่วมมือในการฝึกโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม การประเมินผล สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม	

โปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ

ควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปฐมนิเทศ

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย และวิธีการทำกิจกรรม

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยและนักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และทำกิจกรรมเพื่อสร้างความสนใจเช่น ร้องเพลง เล่นเกม ท่องบทร้อยกรอง
2. ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องทักษะการฟัง
 - 2.1 นักเรียนคิดว่าการฟังให้ประโยชน์อย่างไรบ้าง
 - 2.2 นักเรียนสามารถฝึกการฟังได้จากอะไรบ้าง
 - 2.3 นักเรียนคิดว่าลักษณะของผู้ฟังที่ดีควรเป็นอย่างไร
3. ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการและสิ่งที่ควรปฏิบัติในการทำกิจกรรม
4. ให้นักศึกษาซักถาม ทำความเข้าใจ และนัดหมายนักเรียนในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่2

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

อุปกรณ์

1. เทป
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่1ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมเทป มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังเทปที่อัดเสียงต่างๆที่ผู้วิจัยเปิดให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากมุม
เทปที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังแล้วบอกว่าเป็นเสียงอะไรผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้
มุมบันทึก (เขียนสิ่งที่ได้ยินออกมาเป็นคำ) และมุมศิลปะการวาด(วาดลักษณะของต้นเสียงนั้น)
ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังและถ่ายทอดออกมาได้
ต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทาง
สังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่3

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

อุปกรณ์

1. เทป
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่1ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมเทป มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังเทปที่อัดเสียงต่างๆที่ผู้วิจัยเปิดให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากมุมเทปที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังแล้วบอกว่าเป็นเสียงอะไรผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้ มุมบันทึก (เขียนสิ่งที่ได้ยินออกมาเป็นคำ) และมุมศิลปะการวาด(วาดลักษณะของต้นเสียงนั้น) ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังและถ่ายทอดออกมาได้ ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชยและเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่4

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

อุปกรณ์

1. เทป
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่1ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมเทป มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังเทปที่อัดเสียงต่างๆที่ผู้วิจัยเปิดให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากมุมเทปที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังแล้วบอกว่าเป็นเสียงอะไรผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้ มุมบันทึก (เขียนสิ่งที่ได้ยินออกมาเป็นคำ) และมุมศิลปะการวาด(วาดลักษณะของต้นเสียงนั้น) ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชยและเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่5

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

อุปกรณ์

1. เทป
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่1ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมเทป มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังเทปที่อัดเสียงต่างๆที่ผู้วิจัยเปิดให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากมุมเทปที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังแล้วบอกว่าเป็นเสียงอะไรผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้ มุมบันทึก (เขียนสิ่งที่ได้ยินออกมาเป็นคำที่เกิดจากการฟัง) และมุมศิลปะการวาด(วาดลักษณะของต้นเสียงนั้น) ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่6

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การจำแนกความแตกต่างของเสียง

อุปกรณ์

1. เทป
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่1ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมเทป มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังเทปที่อัดเสียงต่างๆที่ผู้วิจัยเปิดให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากมุมเทปที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังแล้วบอกว่าเป็นเสียงอะไรผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้ มุมบันทึก (เขียนสิ่งที่ได้ยินออกมาเป็นคำที่เกิดจากการฟัง) และมุมศิลปะการวาด(วาดลักษณะของต้นเสียงนั้น) ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่3ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่7

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่1ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมหนังสือนิทาน มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทสวดหรือบทกวีเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังนิทานที่ผู้วิจัยอ่านให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากมุมหนังสือนิทานที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้ มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด(เขียนและวาดภาพเรียงลำดับก่อน-หลังตามความเข้าใจ) โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมหนังสือนิทาน มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังนิทานที่ผู้วิจัยอ่านให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากมุมหนังสือนิทานที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้ มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด(เขียนและวาดภาพเรียงลำดับก่อน-หลังตามความเข้าใจ) โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่9

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่1ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมหนังสือนิทาน มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังนิทานที่ผู้วิจัยอ่านให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากมุมหนังสือนิทานที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้ มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด(เขียนและวาดภาพเรียงลำดับก่อน-หลังตามความเข้าใจ) โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่10

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่1ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมหนังสือนิทาน มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังนิทานที่ผู้วิจัยอ่านให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากมุมหนังสือนิทานที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้ มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด(เขียนและวาดภาพเรียงลำดับก่อน-หลังตามความเข้าใจ) โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะการฟังโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง: การเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้

อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน
2. กระดาษวาดเขียน
3. สีไม้ สีเทียน
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นแวดล้อมไปด้วยมุมภาษา และการเรียนรู้ เช่น มุมหนังสือนิทาน มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยร้องเพลง ท่องบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคย
- 2.2 ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
- 2.3 ให้นักเรียนฟังนิทานที่ผู้วิจัยอ่านให้ฟัง โดยนักเรียนช่วยกันเลือกมาจากหนังสือนิทานที่ได้จัดเตรียมไว้ให้
- 2.4 ให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้ฟังผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้วิจัยคอยถามเพื่อกระตุ้นความคิดและพัฒนาการด้านภาษา
- 2.5 ให้นักเรียนถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังผ่านงานต่างๆที่จัดขึ้นเป็นมุมต่างๆ ดังนี้ มุมบันทึก และมุมศิลปะการวาด(เขียนและวาดภาพเรียงลำดับก่อน-หลังตามความเข้าใจ) โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม และให้กำลังใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ถ้านักเรียนคนใดสามารถฟังเรื่องราวและถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องผู้วิจัยจะให้การเสริมแรงทางสังคมโดยการกล่าวคำชมเชย และเพื่อนๆจะให้การเสริมแรงทางสังคมด้วยการปรบมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตการณ์มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่12

ชื่อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนได้สรุป และทบทวนประโยชน์ที่ได้รับจากโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศ
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนชมนิทรรศการผลงานร่องรอยการเรียนรู้ภาษาของตนเอง
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปถึงประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม และผู้วิจัยกล่าวสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยกล่าวขอให้นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ให้ความร่วมมือในการฝึกโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

การประเมินผล

สังเกตการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ภาคผนวก ข
แบบทดสอบทักษะการฟัง

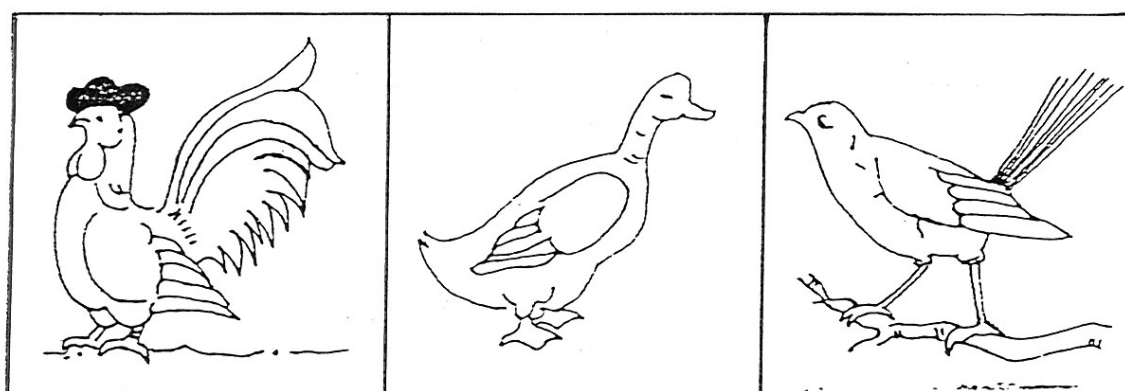
แบบทดสอบทักษะการฟัง

ตอนที่ 1	การจำแนกความแตกต่างของเสียงที่ฟังได้
จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบทักษะการฟังและการจำแนกความแตกต่างของเสียง
การให้คะแนน	ทำถูกให้ 1 คะแนน ทำผิดให้ 0 คะแนน
เวลาในการตอบ	ข้อละ 30 วินาที
ลักษณะแบบทดสอบ	เป็นสมุดมี 10 ข้อ ข้อละ 1 หน้ากระดาษ เป็นข้อสอบปรนัยมี 3 ตัวเลือก
คำชี้แจง	ให้นักเรียนฟังเสียงจากเทปและกากบาทหับภาพตามเสียงที่ได้ยิน

ชุดที่ 1 การฝึกจำแนกความแตกต่างของเสียง

คำสั่ง ให้นักเรียนปิดสมุดและฟังเสียงจากเทป(ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทปเมื่อเทปหยุด)เปิดสมุดไปหน้าที่ 1 และกากบาทหับภาพตามเสียงที่ได้ยิน(ใช้เวลา 30 วินาที)จากนั้นนักเรียนอย่าเพิ่งเปิดหน้าที่ 2 ให้นักเรียนฟังเสียงจากเทป(ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทปเมื่อเทปหยุด)เปิดสมุดไปหน้าที่ 2 และกากบาทหับภาพตามเสียงที่ได้ยิน(ใช้เวลา 30 วินาที) ทำแบบนี้ไปจนครบ 10 ข้อ

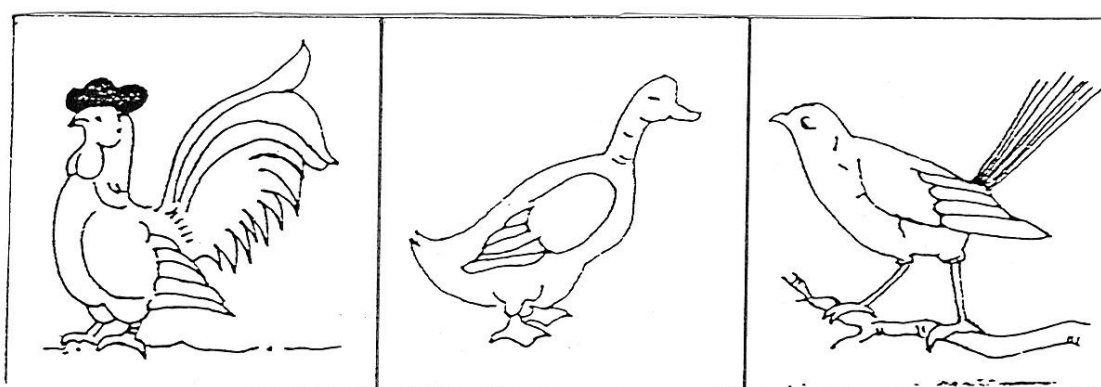
ข้อที่ 1ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงไก่) เปิดสมุดไปหน้าที่ 1 และกากบาทหับภาพตามเสียงที่ได้ยิน

ข้อที่ 2 ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงลิง) เปิดสมุดไปหน้าที่ 2 และกากบาทภาพตามเสียงที่ได้ยิน

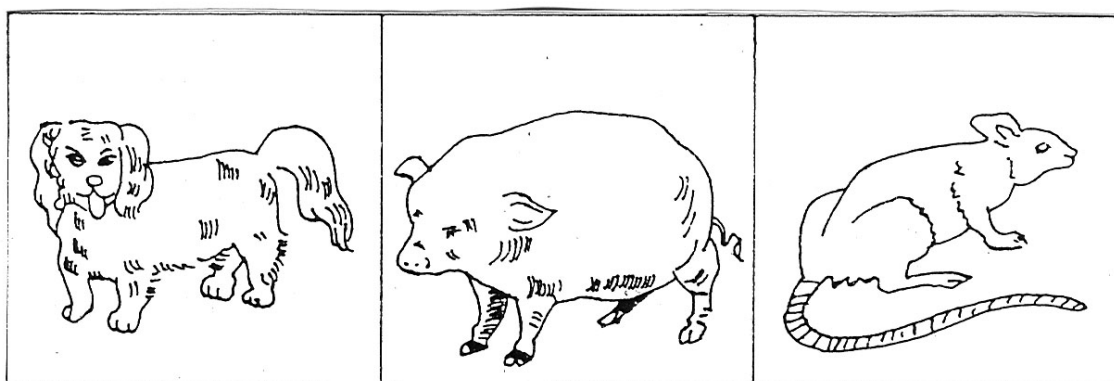
ข้อที่ 3 ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงนก) เปิดสมุดไปหน้าที่ 3 และกากบาทภาพตามเสียงที่ได้ยิน

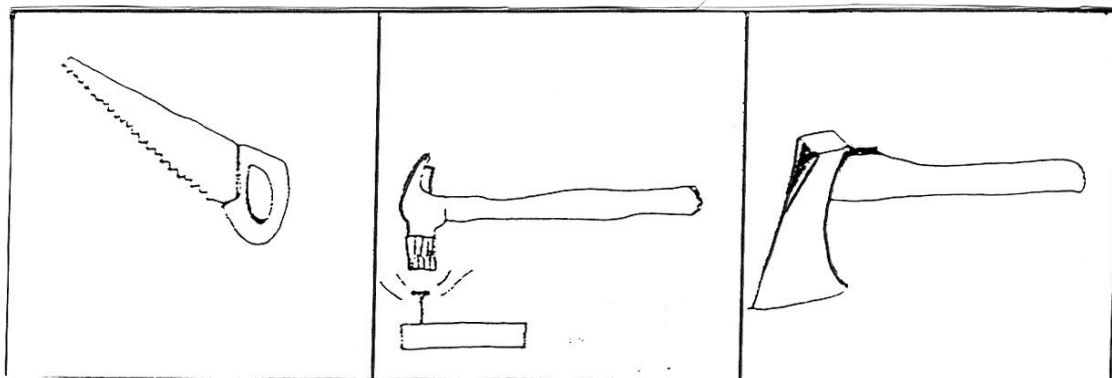
ข้อที่ 4 ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงแมว) เปิดสมุดไปหน้าที่ 4 และกากบาทภาพตามเสียงที่ได้ยิน

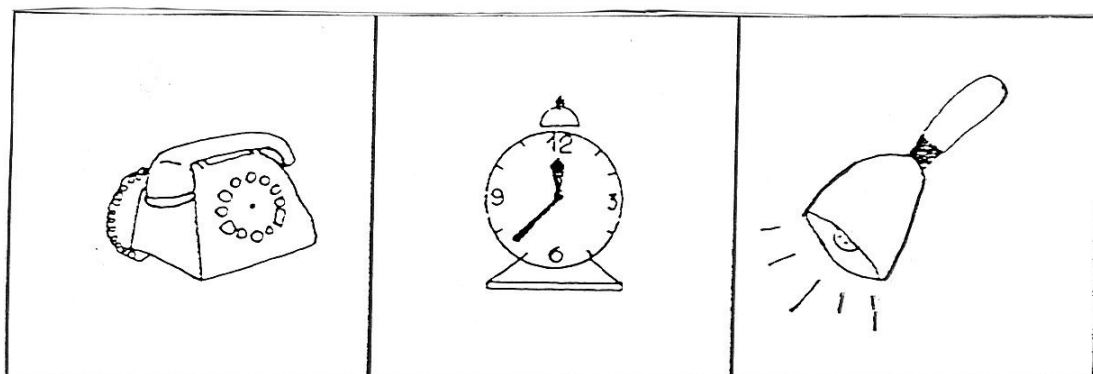
ข้อที่ 5 ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงหมู) เปิดสมุดไปหน้าที่ 5 และกากบาทภาพตามเสียงที่ได้ยิน

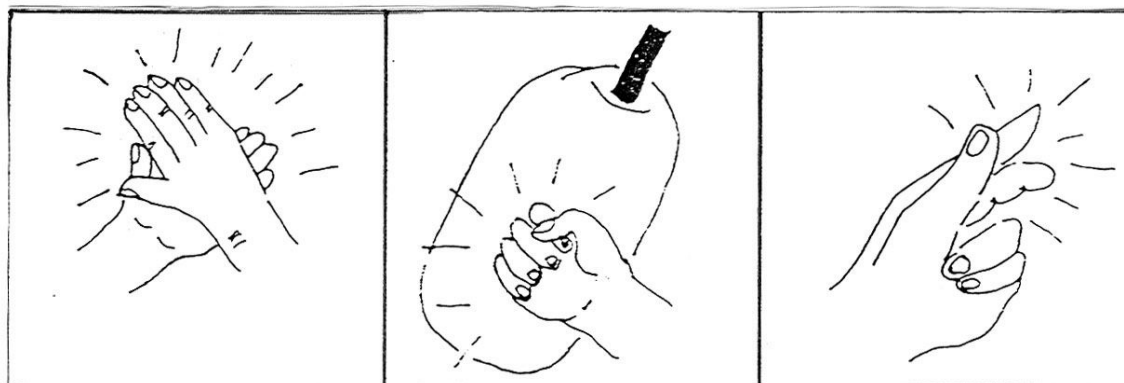
ข้อที่ 6 ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงค้อนตอกตะปู) เปิดสมุดไปหน้าที่ 6 และกากบาททับภาพตามเสียงที่ได้ยิน

ข้อที่ 7 ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงนาฬิกาปลุก) เปิดสมุดไปหน้าที่ 6 และกากบาททับภาพตามเสียงที่ได้ยิน

ข้อที่ 8 ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงตบมือ) เปิดสมุดไปหน้าที่ 7 และกากบาททับภาพตามเสียงที่ได้ยิน

ข้อที่ 9 ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงคนผิวปาก) เปิดสมุดไปหน้าที่ 8 และกากบาททับภาพตามเสียงที่ได้ยิน

ข้อที่ 10 ผู้ดำเนินการทดสอบเปิดเทป (เสียงคนไอ) เปิดสมุดไปหน้าที่ 9 และกากบาทภาพตามเสียงที่ได้ยิน

ตอนที่ 2	การเข้าใจเรื่องราวที่ฟัง
จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบทักษะการฟังและการเข้าใจเรื่องราวที่ฟัง
การให้คะแนน	ทำถูกให้ 1 คะแนน ทำผิดให้ 0 คะแนน
เวลาในการตอบ	ข้อละ 30 วินาที
ลักษณะแบบทดสอบ	เป็นสมุดมี 10 ข้อ ข้อละ 1 หน้ากระดาษ เป็นข้อสอบปรนัยมี 3 ตัวเลือก
คำชี้แจง	ให้นักเรียนฟังนิทานที่ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านให้ฟัง จากนั้นจึงฟังคำถาม และเลือกคำตอบโดยกากบาททับภาพนั้น

ชุดที่ 2 การเข้าใจเรื่องราวที่ฟัง

คำสั่ง ให้นักเรียนเปิดสมุดและฟังนิทานที่ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านให้ฟัง(ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านนิทานให้ฟัง และเมื่ออ่านจบจึงถามคำถาม ข้อที่ 1 หลังจากเสร็จสิ้นคำถาม)เปิดสมุดไปหน้าที่ 1 และเลือกคำตอบโดยกากบาททับภาพนั้น(ใช้เวลา 30 วินาที)จากนั้นนักเรียนอย่าเพิ่งเปิดหน้าที่ 2 ให้นักเรียนฟังคำถามข้อที่ 2 หลังจากเสร็จสิ้นคำถาม เปิดสมุดไปหน้าที่ 2 และเลือกคำตอบโดยกากบาททับภาพนั้น(ใช้เวลา 30 วินาที) ทำแบบนี้ไปจนครบ 10 ข้อ

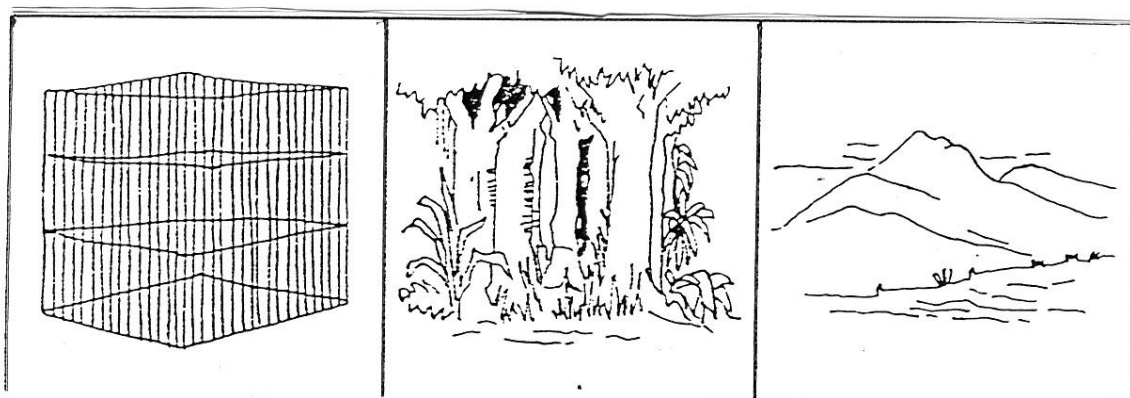
ข้อที่ 1 ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านนิทานให้ฟัง เรื่อง “หนูเฝ้าผู้น่ารัก” (อ่านนิทาน เมื่ออ่านจบจึงถามคำถาม 1 ข้อ) นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องราวของใคร? เปิดสมุดไปหน้าที่ 1 และเลือกคำตอบโดยกากบาททับภาพนั้น

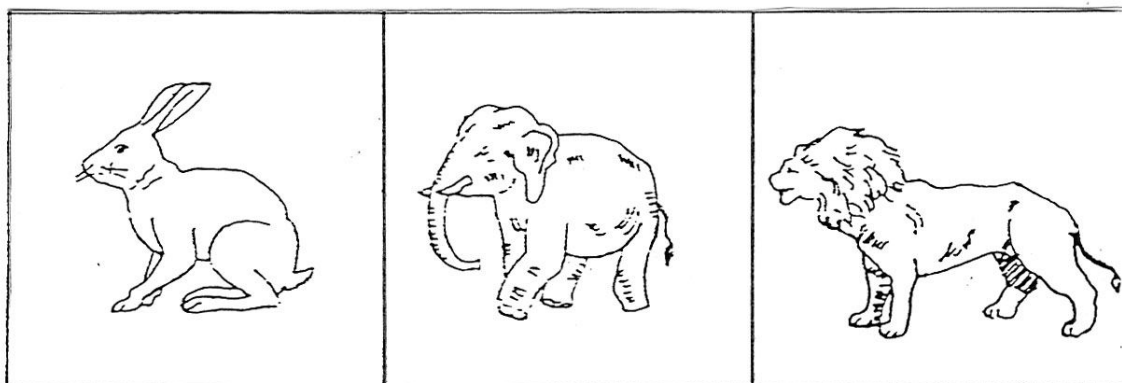
ข้อที่ 2 ผู้ดำเนินการทดสอบถามคำถามข้อที่ 2 ใครพาหนูเอ้ไปหาหมอ? เปิดสมุดไปหน้าที่ 2 และเลือกคำตอบโดยกากบาทที่ภาพนั้น

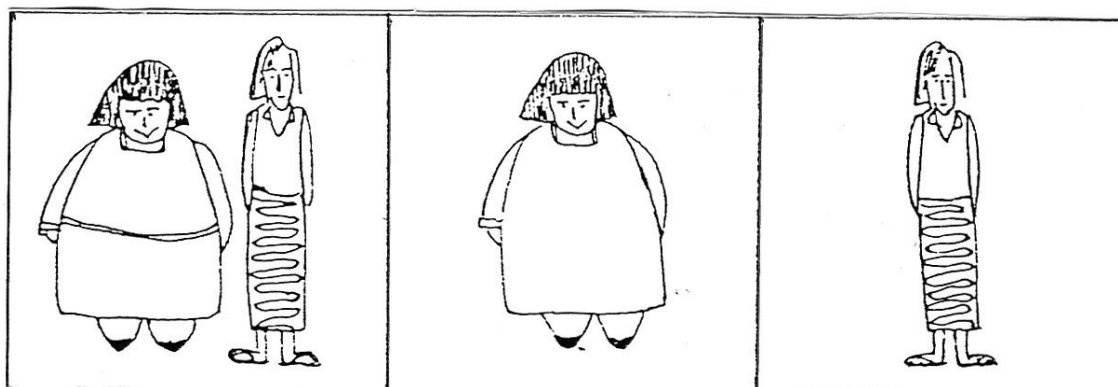
ข้อที่ 3 ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านนิทานให้ฟัง เรื่อง “เจ้าเสือลาย” (อ่านนิทาน เมื่ออ่านจบจึงถามคำถาม ข้อที่ 3) เสือมักจะอยู่ที่ไหน? เปิดสมุดไปหน้าที่ 3 และเลือกคำตอบโดยกากบาทที่ภาพนั้น

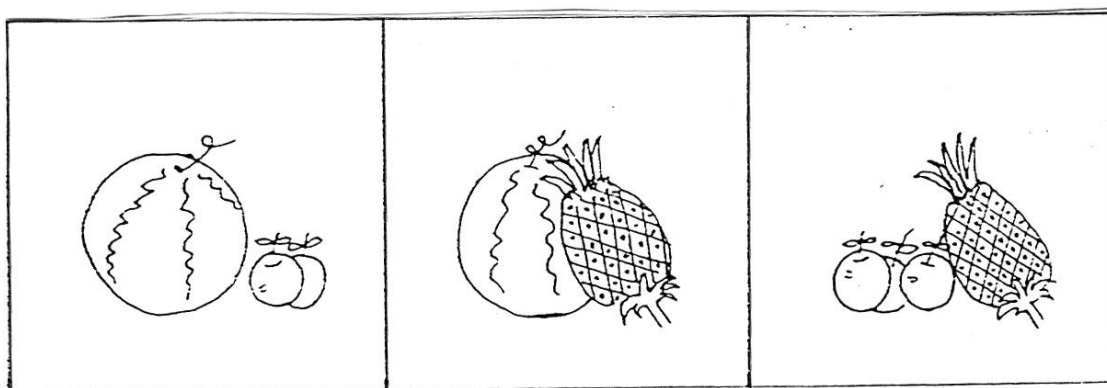
ข้อที่ 4 ผู้ดำเนินการทดสอบถามคำถามข้อที่ 4 เสือมักจะกินสัตว์อะไรเป็นอาหาร? เปิดสมุดไป
หน้าที่ 4 และเลือกคำตอบโดยกากบาททับภาพนั้น

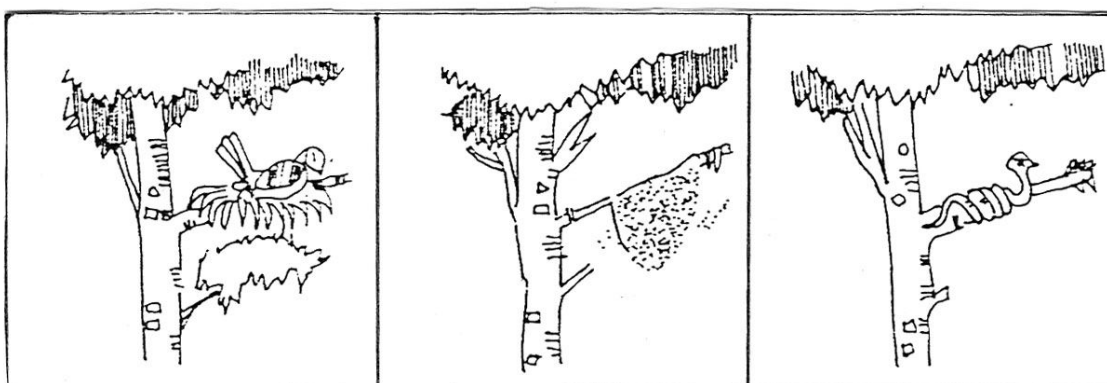
ข้อที่ 5 ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านนิทานให้ฟัง เรื่อง “ไปตลาด” (อ่านนิทาน เมื่ออ่านจบจึงถาม
คำถาม ข้อที่ 5) ใครซื้อแตงโมกับส้ม? เปิดสมุดไปหน้าที่ 5 และเลือกคำตอบโดยกากบาททับ
ภาพนั้น

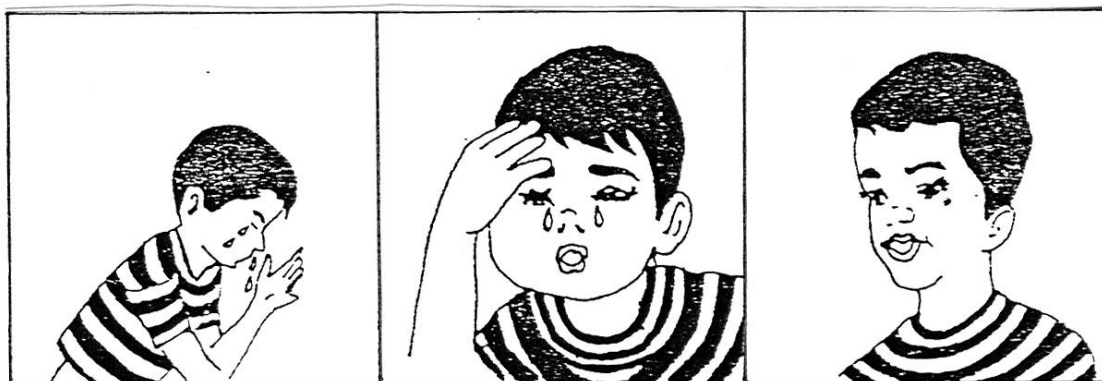
ข้อที่ 6 ผู้ดำเนินการทดสอบถามคำถามข้อที่ 6 ผู้หญิงอ่านชื่อผลไม้อะไรบ้าง? เปิดสมุดไปหน้าที่ 6 และเลือกคำตอบโดยกากบาทที่ภาพนั้น

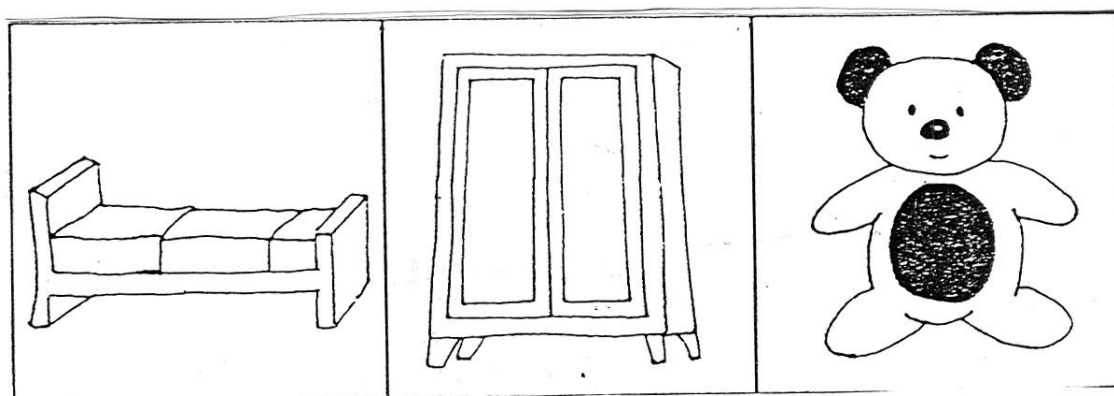
ข้อที่ 7 ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านนิทานให้ฟัง เรื่อง “เด็กชายตัดจอมจอมชน” (อ่านนิทาน เมื่ออ่านจบจึงถามคำถาม ข้อที่ 7) ต้มเดินผ่านอะไร? เปิดสมุดไปหน้าที่ 7 และเลือกคำตอบโดยกากบาทที่ภาพนั้น

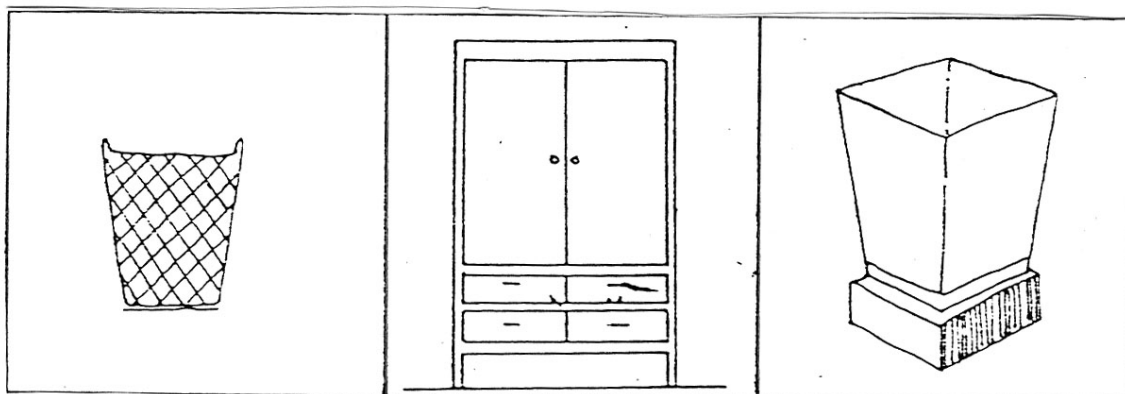
ข้อที่ 8 ผู้ดำเนินการทดสอบถามคำถามข้อที่ 8 เด็กชายตอบเป็นอย่างไรเมื่อถูกขังต่อ? เปิดสมุดไปหน้าที่ 8 และเลือกคำตอบโดยกากบาททับภาพนั้น

ข้อที่ 9 ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านนิทานให้ฟัง เรื่อง “ตุ๊กตาทมิของอัง” (อ่านนิทาน เมื่ออ่านจบ จึงถามคำถาม ข้อที่ 9) เด็กหญิงอังมีอะไรที่ชอบมาก? เปิดสมุดไปหน้าที่ 9 และเลือกคำตอบโดยกากบาททับภาพนั้น

ข้อที่ 10 ผู้ดำเนินการทดสอบถามคำถามข้อที่ 10 แม่เก็บตุ๊กตาหมีไว้ที่ไหน? เปิดสมุดไป
หน้าที่ 10 และเลือกคำตอบโดยกากบาทที่ภาพนั้น

นิทานที่ใช้ดำเนินการทดสอบทักษะการฟัง การเข้าใจเรื่องราวที่ฟัง

หนูเอ้ผู้น่ารัก

วันนี้หนูเอ้ไม่ได้ไปโรงเรียน เนื่องจากหนูเอ้ไม่สบาย แม่พาไปหาหมอหมอให้หนูเอ้กินยา หมอบอกให้หนูเอ้นอนพักผ่อนแล้วจะหายป่วยเร็วขึ้น หนูเอ้นอนพักผ่อนตามคำแนะนำ หนูเอ้จึงหายป่วยเร็วขึ้น

เจ้าเสือลาย

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง มีสัตว์ป่ามากมาย มีทั้งที่ดุร้ายและไม่ดุร้าย สัตว์ที่ดุร้ายได้แก่เสือ เสือจะอยู่ในป่า รูปร่างของมันคล้ายแมวตัวใหญ่ มันมักจะจับสัตว์อื่น ๆ เป็นอาหารเช่น กระต่าย กวาง และหมู

ไปตลาด

มีหญิงสาวสองคน คนหนึ่งอ้วน อีกคนหนึ่งผอม ทั้งสองพบกันและคุยกันที่ตลาด ผู้หญิงผอมพูดว่า “เธอซื้ออะไรจ๊ะ” ผู้หญิงอ้วนตอบว่า “ฉันซื้อแตงโมกับส้ม” แล้วถามผู้หญิงผอมว่า “แล้วเธอล่ะ ซื้ออะไรจ๊ะ” ผู้หญิงผอมตอบว่า “ฉันซื้อสับปะรดกับแตงโม”

เด็กชายตั้มจอมซน

วันหนึ่งเด็กชายตั้มเดินออกจากบ้าน เพื่อไปบ้านเพื่อน เด็กชายตั้มเดินผ่านต้นไม้ เห็นผึ้งทำรังใหญ่มาก เด็กชายตั้มอยากได้รังผึ้ง จึงเอาไม้ไปตีรังผึ้ง ผึ้งรุมกันต่อยเด็กชายตั้ม เด็กชายตั้มร้องด้วยความเจ็บปวด เด็กชายตั้มกลับบ้านด้วยใบหน้าที่บวม

ตุ๊กตาทมิของอัง

เด็กหญิงอังมีตุ๊กตาทมิอยู่ตัวหนึ่ง เป็นตุ๊กตาทมิที่น่ารักมาก เด็กหญิงอังชอบเอาตุ๊กตาทมิไปนอนกอดทุกคืน วันหนึ่งแม่เห็นตุ๊กตาทมิตัวนั้นนอนอยู่ที่พื้น แม่จึงเอาไปเก็บไว้ในตู้ เด็กหญิงอังกลับมาไม่เห็นตุ๊กตาทมิเสียแล้ว เด็กหญิงอังร้องไห้เสียใจมาก ต่อมาแม่จึงมาปลดและบอกว่าเก็บตุ๊กตาทมิไว้ในตู้

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติ

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการฟัง ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	14	18
2	15	19
3	13	19
4	14	18
5	13	19
6	13	18
7	15	19
8	14	20
9	13	19
10	14	19

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการฟัง ของ นักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง
ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	14	17
2	15	18
3	13	17
4	15	18
5	15	17
6	15	18
7	16	19
8	15	18
9	15	17
10	14	16

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการฟัง ของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบ
 ธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม กับนักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบ
 ธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

คนที่	กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ควบคู่กับการเสริมแรงทาง สังคม		คนที่	กลุ่มที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ควบคู่กับการเสริมแรงทาง สังคม	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง		ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	14	18	1	14	17
2	15	19	2	15	17
3	13	19	3	13	17
4	14	18	4	15	18
5	13	19	5	15	17
6	13	18	6	15	18
7	15	19	7	16	19
8	14	20	8	15	18
9	13	19	9	15	17
10	14	19	10	14	16

ตาราง 8 แสดงผลต่างทักษะการฟัง ของนักเรียนที่ได้รับ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบ ธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง	ผลต่างยกกำลังสอง
1	14	18	4	16
2	15	19	4	16
3	13	19	6	36
4	14	18	4	16
5	13	19	6	36
6	13	18	5	25
7	15	19	4	16
8	14	20	6	36
9	13	19	6	36
10	14	19	5	25
N = 10	$\bar{X} = 13.7$ S = 0.95	$\bar{X} = 18.8$ S = 0.63	$\Sigma D = 51$	$\Sigma D^2 = 269$

ตาราง 9 แสดงผลต่างทักษะการฟัง ของนักเรียนที่ไม่ได้รับ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบ
ธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง	ผลต่างยกกำลังสอง
1	14	17	3	9
2	15	18	3	9
3	13	17	4	16
4	15	18	3	9
5	15	17	2	4
6	15	18	3	9
7	16	19	3	9
8	15	18	3	9
9	15	17	2	4
10	14	16	2	4
N = 10	$\bar{X} = 15.2$ S = 0.92	$\bar{X} = 17.5$ S = 0.85	$\Sigma D = 23$	$\Sigma D^2 = 59$

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนทักษะการฟังของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม กับนักเรียนที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม

คนที่	กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม			กลุ่มที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม		
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง (D)	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง (D)
1	14	18	4	14	17	17
2	15	19	4	15	18	18
3	13	19	6	16	17	17
4	14	18	4	15	18	18
5	13	19	6	15	17	17
6	12	18	5	17	18	18
7	15	19	4	16	19	19
8	14	20	6	15	18	18
9	13	19	6	15	17	17
10	14	19	5	14	16	16
	$\bar{X}_{\text{diff}} = 5.1$ $S_{\text{diff}} = -.32$			$\bar{X}_{\text{diff}} = 2.3$ $S_{\text{diff}} = -.07$		

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทักษะการฟัง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
1	2.71
2	4.05
3	2.95
4	4.3
5	4.33
6	4.74
7	5.68
8	6.25
9	5.83
10	5
11	5.88
12	6.4
13	4.57
14	2.88
15	4.5
16	5.92
17	6.33
18	3.84
19	4.06
20	5.25

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววิจิตร ชีวจิต
วันเดือนปีเกิด	15 มิถุนายน 2523
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	701/1205 พัฒนาการ 30 สวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250 เบอร์โทรศัพท์ (086) 742-1045

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2536	ประถมศึกษา จากโรงเรียนนารีนิรมล พระโขนง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนศรีวิกรม์ เอกมัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนศรีวิกรม์ เอกมัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัย กรุงเทพ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2549	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร